

Darīsim KOPĀ!

VERIFIKĀCIJA NAV VAJADZĪGA?

Par to, kā pārbaudīt individuālos ūdens patēriņa skaitītājus ārkārtējās situācijas laikā un pēc tās

6. lpp.

BALSOT VAI SAVĀKT PARAKSTUS?

10.–11. lpp.

Ekonomikas ministrijas skaidrojums, kā pareizi pieņemt dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu

№4 (140), aprīlis 2020

www.kopaa.lv

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

„STANDARTIEM JĀBŪT VIENOTIEM!”

Aleksandrs Sakovskis
par to, kā visā valstī
panākt kvalitatīvu
māju dezinficēšanu

3. lpp.

4.–5. lpp.

ATKRITUMU IZVEŠANA: KAS RĪDZINIEKIEM MAINĪSIES?

Galvaspilsētā sāks darboties jauna
sadzīves atkritumu apsaimniekošanas shēma

EKONOMIKU IZGLĀBS MĀJU REMONTI

Igors Trubko: „Cilvēkiem ir vajadzīgs darbs, pretējā gadījumā valsti pārņems parādi par komunālajiem pakalpojumiem”

Marina MATROŅINA

Pēc ārkārtējās situācijas beigām Latvijas ekonomikai būs nepieciešama steidzama atveseļošana. Kā iedzīvotājiem nodrošināt pietiekamus ienākumus, lai viņi varētu samaksāt par dzīvokli, iegādāties pārtiku un atļauties sev kaut nelielu atpūtu? Rīgas apsaimniekotāju asociācijas vadītājs Igors Trubko piedāvā valsts mērogā sākt piešķirt līdzekļus dzīvojamā fonda remontam: „Tas ir ceļš, pa kuru valstij iziet no krīzes.”

Igors Trubko, Rīgas Apsaimniekotāju asociācijas priekšsēdētājs

Patlaban cilvēkiem nekas nav skaidrs. Ja šomēnes ir izdevies nokārtot maksājumus, vai tas nozīmē, ka komunālos maksājumus varēs apmaksāt arī turpmāk? Uzņēmumi tiek slēgti, darba vietas samazinātas vai arī pasludināta dīkstāve. Nākotnē – pilnīga neziņa par iespējamo krīzes beigu termiņu.

Mums nāksies pārdzīvot divus ekonomisko grūtību periodus: pirmo – ārkārtējās situācijas laikā, otru – pēc ārkārtējās situācijas atcelšanas, – ir pārliecināts Rīgas apsaimniekotāju asociācijas vadītājs Igors Trubko. – Pirmais posms, manuprāt, varētu turpināties 3 līdz 6 mēnešus. Šajā laikā daļa uzņēmumu saņems kaut kādu valsts palīdzību, daļa – izputēs. Iedzīvotāji ārkārtējās situācijas laikā saņems bezdarbnieka pabalstu, kredītbūvdienas, biznesiem būs vieglāk pieejami kredīti, iespējams, tiks atcelta soda vai nokavējuma nauda.

Taču, kad ārkārtējā situācija beigsies, mēs būsīm otrajā posmā, kura laikā valstij būs jāprot atgriezties pie normālas dzīves. Šajā laikā iedzīvotājiem var beigties bezdarbnieku pabalsti, bet jaunas darba vietas, iespējams, tik ātri neparādīsies.

– Vai, jūsuprāt, vislielākās grūtības apmaksāt komunālos rēķinus iedzīvotājiem radīsies pēc ārkārtējā stāvokļa beigām?

– Jā, un šīs problēmas var kļūt ļoti nopietnas. Patlaban komunālo pakalpojumu piegādātāji Rīgā ir paziņojuši, ka ārkārtējā stāvokļa laikā un vēl kādu periodu pēc tā beigām neapņems noka- vējuma naudu par nesamaksātiem rēķiniem. Taču neaizmirsīsim, ka cilvēkiem parādus par saņemto siltumu, ūdeni un apsaimniekošanas pakalpojumiem neviens nenorakstīs. Dzīvokļu īpašniekiem parādus nāksies segt, un man ir ļoti bail, ka parādi pēc ārkārtējās situācijas beigām sāks tikai palie-

lināties, jo, kā jau teicu, daudzi cilvēki joprojām būs bez darba.

– Vai apsaimniekošanas uzņēmumi iedzīvotājiem nevar dot parādu atmaksas termiņu vismaz uz gadu vai pat vairākiem gadiem?

– Tas ir ļoti sarežģīti lieliem apsaimniekošanas uzņēmumiem un gandrīz neiespējami mazām firmām. Ja tiks pieļauts parādu pieaugums, tad pirmās bankrotēs īpašnieku biedrības, kuras patstāvīgi apsaimnieko savas mājas. Biedrībām vienkārši nav kur ņemt naudu, lai apmaksātu siltumenerģijas un ūdens piegādes rēķinus mājas iedzīvotāju vietā. Vidēja lieluma apsaimniekošanas uzņēmums, lai norēķinātos par komunālajiem pakalpojumiem, var paņemt aizdevumu bankā vai arī uz laiku ieguldīt savus līdzekļus, taču tas nevar turpināties mūžīgi. Ja dzīvokļa īpašniekam nerodas regulāri ienākumi, parādu apjoms turpina augt. Padomājiet paši: pārvaldnieks mājas vajadzībām ir pieņēmis sētnieku, santehniķi, avārijas brigādi, bet iedzīvotāji par to nemaksā. Ja pārvaldniekam nav lieli naudas līdzekļu uzkrājumi, viņam ir viena iespēja – bankrots.

– Vai līgums paredz pārvaldniekam iespēju atteikties no šādās mājās – parādnieces?

– Jā, kaut ko līdzīgu nozare jau piedzīvoja 2007.–2009. gadā, bet šī krīze būs smagāka un dziļāka, jo ir skarta ne tikai nekustamo īpašumu nozare, bet visa tautsaimniecība.

– Ko darīt iedzīvotājiem?

– Ja neiesaistīsies valsts, es risinājumu neredzu. Valstij ir jārod cilvēkiem darbs un jāpanāk, ka tautsaimniecībā atgriežas mazais un vidējais bizness, taču arī tur viss nav tik vienkārši. Iedot cilvēkam kredītu vai izmaksāt pabalstu ir daudz vieglāk nekā atjaunot uzņēmējdarbību.

Piemēram, tūrisma nozares atjaunošanai trīs gadi ir visoptimistiskākā prognoze. Cilvēki vienkārši baidīsies ceļot un atpūsties citā zemē. Šīs bailes būs par pamatu tam, ka nespēs atjaunoties tūroperatori, aviokompānijas, ēdināšanas uzņēmumi un viesnīcu bizness. Lūk, cik daudz iesaistīto ir tikai vienā nozarē!

Tālāk apskatīsim nozari, kas ir daudz tuvāka apsaimniekošanai, – būvniecību. Ja cilvēkiem nebūs naudas, viņi pārstās iegādāties jaunus dzīvokļus un nomāt birojus. Tas nozīmē, ka jaunai būvniecībai apstājoties, darbs samazināsies arī arhitektiem, mākļiem, nekustamo īpašumu pārdevējiem un citiem. Un tā varam analizēt katru nozari. Briesmīgākais, kas draud, ir pilnīga ekonomikas apstāšanās, turklāt visas pasaules mērogā.

– Vai ticat, ka valsts tam spēj pretoties?

– Katrai valstij būs jāizvēlas sava glābšanas taktika. Banāla ekonomikas „piepumpēšana” ar naudu, ko vērojam pašlaik, neko nedos. Pabalstu maksāšana uzņēmumiem nenodrošinās tiem klientu esamību pēc krīzes beigām. Pabalsti nepalīdzēs saglabāt uzņēmumus vai darba vietas.

Vienīgā izeja – stratēģijas izstrāde valsts ekonomikas atjaunošanai pēc krīzes. Ir gadījies tā, ka tieši mūsu nozare var kalpot par rīku valsts glābšanai pēc krīzes periodā.

– Vai runa ir par dzīvojamo māju pārvaldīšanas nozari?

– Tieši tā. Pēc krīzes beigām valstij visi iespējamie līdzekļi būtu jānovirza uz visas valsts dzīvojamā fonda – māju un to infrastruktūras – atjaunošanu un labiekārtošanu. Tas darba tirgū dos reālas darba vietas, kas cilvēkiem ļaus strādāt, nevis tikai saņemt pabalstus. Valstij, izmantojot pašvaldību un attīstības finanšu institūcijas *Altum* palīdzību, dzīvokļu īpašniekiem ir jāpiedāvā ļoti pieejams finansējums visdažādāko, arī nelielu, atjaunošanas darbu veikšanai. Līdz šim ar *Altum* finansējumu iedzīvotāji varēja pretendēt tikai uz komplektu mājas renovāciju, kas bija dārgi un sarežģīti. Valsts līdzekļu sadali nelielu remontdarbu izpildei varētu realizēt pašvaldības, kas nodrošinātu daudz ātrāku darbu izpildes gaitu. Šādā veidā tūkstošiem būvniecībā iesaistīto speciālistu dabūtu darbu un saņemtu regulāru algu, kas atkal atgrieztos aprītē caur iegādātu pārtiku, apmaksātiem rēķiniem utt. Katrs no valsts kases izmaksātais eiro būtu izpildījis savu uzdevumu.

– Ko tajā pašā laikā iesākt bez darba palikušajiem grāmatvežiem, vadītājiem un menedžeriem?

– Prakse jau ir pierādījusi, ka, atdzīvojoties būvniecībai, tirgū parādās ļoti daudz jaunu vakancu. Tur varēs iesaistīties tūkstošiem darbinieku, lai

pēc krīzes seku izzušanas atgrieztos savās sākotnējās profesijās.

– Kā jums šķiet – vai valsts tā vienkārši piekritīs dot naudu iedzīvotājiem savu māju remontēšanai?

– Valstij kopā ar pašvaldībām būtu jāizstrādā plāns un līdzekļi remontdarbiem jāizsniedz uz deviņiem atmaksas noteikumiem.

– Vai iedzīvotāji piekritīs jebkādam kredītam bezdarba apstākļos? Naudu taču jebkurā gadījumā nāksies atdot.

– Pašvaldībām ir ļoti labs stimulējošs instruments – nekustamā īpašuma nodoklis (NĪN). Jau patlaban paaugstināto 3% NĪN likmi maksā īpašnieki, kuru mājas atzītas par vidi degradējošām. Tādi pat bargi noteikumi būtu jāattiecinā uz nerenovētām daudzdzīvokļu mājām. Iespējams, ka pilnīgi pietiktu ar lielu skaidrojošo kampaņu – „Lai cilvēkiem radītu darba vietas, tiek sāka dzīvojamo māju un to infrastruktūras atjaunošanas kampaņa!”

Tas ir vienīgais un īstenais ekonomikas glābšanas veids.

Nav iespējams mērķīgi palīdzēt kafejnīcai, ja tai nav apmeklētāju, vai glābt tūrisma firmu, ja cilvēkiem nav naudas, par ko nopirkt ceļojumus. Taču mēs varam vispirms ļaut cilvēkiem nopelnīt tik daudz, lai viņi varētu aizbraukt atpūsties uz Liepāju vai Rēzekni un dot savu artavu turienes viesnīcām un kafejnīcām. Šo ķēdīti var iedarbināt jaunas darba vietas būvniecības nozarē.

Igors Trubko skaidro, ka šāds risinājums ne tikai atdzīvinātu ekonomiku, bet arī glābtu novecojušo dzīvojamo fondu. Ieguvēji būtu cilvēki, jo remontētās mājas ļautu taupīt siltumenerģiju, samazinātos ūdens zudumi, mazāk nāktos maksāt remontdarbu uzkrājumu fondā.

Rīgas apsaimniekotāju asociācija gatavojas savus apsvērumus un priekšlikumus iesniegt Ekonomikas ministrijā. **K**

„NEPIECIEŠAMI VIENOTI STANDARTI!”

Māju pārvaldnieki vēlas, lai valdība palīdzētu nozarei un pievērstu uzmanību māju dezinficēšanas problēmām

Ilona MILLERE

Rīgas apsaimniekotāju asociācija vērsās Ekonomikas ministrijā ar lūgumu izskatīt iespēju iekļaut nekustamo īpašumu pārvaldīšanas nozari to nozaru sarakstā, kuras ir finansiāli cietušas no COVID-19 izraisītās pandēmijas. Apsaimniekošanas uzņēmumu pārstāvji lūdz valdības palīdzību savu darbinieku nodrošināšanā ar aizsardzības un dezinfekcijas līdzekļiem.

„Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr. 151 „Noteikumi par nozarēm, kurām sakarā ar Covid-19 izplatību ir būtiski pasliktinājusies finanšu situācija” dzīvojamo māju pārvaldnieki nav iekļauti Covid-19 skarto nozaru sarakstā, – teikts asociācijas vēstulē. – Vēršam Ministru kabineta uzmanību uz to, ka namu apsaimniekotāju darbs ir ārkārtīgi svarīgs pilsētas saimnieciskās infrastruktūras funkcionēšanas nodrošināšanai. Pie regulāriem darbiem pieskaitāmi regulārie māju kopšanas darbi – mājām piegulošās teritorijas un dzīvojamo māju koplietošanas iekštelpu sanitārā kopšana, sadzīves atkritumu izvešanas nodrošināšana, komunālo pakalpojumu, to starpā apkures, ūdens un kanalizācijas, piegādes organizēšana, avāriju situāciju likvidēšana. Mēs aicinām valdību aizdomāties par to, ka karantīnas laikā ievērojami palielināsies slodze dzīvojamo māju inženiertīkliem, jo, atrodoties mājās 24/7 režīmā, iedzīvotāji intensīvāk lieto, piemēram, ūdens piegādes un kanalizācijas sistēmu. Nedrīkst neievērtēt to, ka teritoriju un kāpņutelpu sanitārās kopšanas, kā arī avāriju situāciju likvidēšanas pasākumos iesaistītais personāls ir saistīts ar tiešo kontaktu risku.”

Rīgā strādājošie pārvaldnieki vērs valdības uzmanību uz valstī izsludinātās ārkārtējās situācijas sekām, to starpā ierobežojumiem, kas noteikti ar Ministru kabineta rīkojumu Nr. 103. „Pašlaik cilvēki piedzīvo to, kā krīze ir būtiski ietekmējusi visu Latvijas tautsaimniecību un radījusi situāciju, kurā saimnieciskās darbības veicēji saskaras ar ievērojamu apgrozījuma samazināšanos un piespiedu dīkstāvēm. Rezultātā krīzes nozaru uzņēmumu darbiniekiem samazinājušies ienākumi, ko tiešā veidā izjūt arī pārvaldīšanas nozarē iesaistītās sabiedrības. Jau 2020. gada martā ir samazinājušies dzīvokļu īpašnieku maksājumi par saņemtajiem pakalpojumiem. Covid-19 ārkārtējās situācijas dēļ daudziem dzīvokļu īpašniekiem un viņu ģime-

nes locekļiem ievērojami samazināsies ienākumi, līdz ar to prognozējamas problēmas ar pārvaldīšanas pakalpojumu apmaksu, bet tajā pašā laikā pārvaldniekiem savs darbs jāturpina arī karantīnas laikā.

Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, lūdzam valdību pievērst uzmanību dzīvojamo māju pārvaldīšanas un apsaimniekošanas nozarei un sniegt valsts atbalstu.

- Atbalsta pasākumi varētu būt:
- iekļaut Latvijas Namu pārvaldnieku un apsaimniekotāju asociācijas (LNPA) pārstāvi ar Ministru kabineta rīkojumu Nr. 2020/1.2.1.-60 izveidotajā starpinstitūciju darbības koordinācijas grupas sastāvā;
  - sniegt palīdzību namu pārvaldniekiem nodrošināties ar bezmaksas aizsarglīdzekļiem – speciālajām maskām, cimdiem, dezinfekcijas līdzekļiem – vai arī rast iespēju tos iegādāties par iespējami zemāku cenu;
  - iekļaut dzīvojamo māju pārvaldīšanas nozari to nozaru sarakstā, uz kurām attiecas Ministru kabineta noteikumi Nr. 151 „Noteikumi par nozarēm, kurām sakarā ar Covid-19 izplatību ir būtiski pasliktinājusies finanšu situācija”;
  - uz ārkārtējās situācijas laiku noteikt kārtību attiecībā uz norēķiniem ar komunālo pakalpojumu piegādātājiem – paredzēt iespēju veikt maksājumus atbilstoši no iedzīvotājiem reāli saņemtās apmaksas, nepiemērojot soda sankcijas. Pēc Rīgas Apsaimniekotāju asociācijas eksperta Aleksandra Sakovska domām, Ministru kabinetam būtu jānosaka atvieglota procedūra, kā, beidzoties ārkārtējai situācijai, pārvaldnieki un dzīvokļu īpašnieki varēs nokārtot parādsaistības ar komunālo pakalpojumu piegādātājiem.

■ ■ ■
– **Kādēļ dzīvojamo māju pārvaldnieki ir jāuzskata par finansiāli cietušiem pandēmijas izraisītajā krīzē?**

Aleksandrs Sakovskis, Rīgas Apsaimniekotāju asociācijas eksperts, bijušais Saeimas Mājokļu apakškomisijas vadītājs

– Jau pašlaik dzīvokļu īpašnieki un īrnieki sāk zaudēt ienākumus, loģiski, samazinās viņu spēja norēķināties par saņemtajiem pakalpojumiem, to starpā par dzīvokli, – uzskata Rīgas Apsaimniekotāju asociācijas eksperts, bijušais Saeimas Mājokļu apakškomisijas vadītājs Aleksandrs Sakovskis. – Tajā pašā laikā apsaimniekošanas uzņēmums nevar māju atstāt bez pakalpojumiem, un tas uzliek dubultu atbildību. Labāk nemēģināt iztēloties situāciju, kāda sāktos pēc tam, ja apsaimniekotāji pārstātu sniegt pakalpojumus. To nedrīkst pieļaut, tieši otrādi – sanitārajai uzkopšanai un atkritumu izvešanai patlaban jāvelta vislielākā uzmanība. Vienalga, kāda

būs finansiālā situācija valstī, primāro sanitāro kopšanu var nodrošināt tikai apsaimniekotāji. Tā kā valdība nekādi negrib saskatīt mūsu nozarē problēmas, tapa šī vēstule. Mēs gribam atbalstu, kaut vai tas būtu tikai morāls, tikai nozares pievienošana cietušo sarakstam. No tā izriet arī mūsu lūgums vienu Latvijas asociācijas pārstāvi iekļaut valdības izveidotajā starpinstitūciju darbības koordinācijas grupas sastāvā. Vēlamies, lai mūsu pārstāvja balss skanētu kopā ar pārējiem, apspriežot ārkārtējās situācijas radītās problēmas.

■ ■ ■
– **Jūs lūdzat apsaimniekošanā strādājošajiem darbiniekiem iespēju saņemt bezmaksas sejas maskas. Kādēļ tas ir svarīgi?**

– Mēs lūdzam iespēju savus darbiniekus nodrošināt ar individuāliem aizsardzības līdzekļiem – tam nav jābūt par velti, bet jābūt iespējai. Piemēram, brīvajā tirgū nopirkt sejas maskas nav iespējams, turklāt apsaimniekošanas uzņēmumā strādājošajiem neder pašu šūtas maskas, viņu darbs prasa profesionālu nodrošinājumu. Kādēļ tā? Tādēļ, ka santehniķi un avārijas dienesta darbinieki strādā dzīvokļos, klātesot dzīvokļa saimniekam. Ejot uz darbu, cilvēkam jābūt aizsargātam, tāpat klientam jārada pārliecība, ka arī viņš ir drošībā.

– **Kā tiek risināts kāpņutelpu dezinficēšanas jautājums?**

– Nelielu māju apsaimniekotāji pērk tos dezinfekcijas līdzekļus, kādi veikalos ir nopērkami. Piemēram, hloru, kas šajā situācijā ir maziedarbīgs. Problēma ir tāda, ka atsevišķām virsmām, piemēram, durvju rokturiem, kāpņu margām, kodu atslēgu pogām, jāizmanto profesionāli šķīdumi, kas ir vai nu dārgi, vai nav nopērkami.

– **Vai šobrīd, pandēmijas apstākļos, katrs pārvaldnieks var dezinficēt kāpņutelpas tā, kā uzskata par pietiekamu, jo kopēju prasību nav?**

– Patlaban, tāpat kā vienmēr, koplietošanas telpu sanitārās apkopes prasības nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 906 „Dzīvojamās mājas sanitārās apkopes noteikumi”, kuros teikts, ka „dzīvojamās mājas pārvaldītājs nodrošina sanitārās apkopes prasību izpildi dzīvojamā mājā, lai nepieļautu apdraudējuma iestāšanos”, bet apdraudējuma skaidrojumu noteikumi neietver. Tāpat noteikumos ir teikts, ka kāpņutelpu mitrā uzkopšana jānodrošina ne retāk kā vienu reizi nedēļā. Tātad, tiek noteikta regulārās uzkopšanas kārtība, bet nav nekādu norādījumu, cik bieži jāveic specializētā apkope, tāda kā durvju rokturu, kāpņu margu vai grīdu mazgāšana infekciozā apdraudējuma situācijā. Uzskatu, ka valdībai steidzamības kārtā jānosaka dezinfekcijas darbu vienots standarts ārkārtējās situācijas laikā, kā arī jānosaka dezinficēšanā izmantojamie līdzekļi. **K**

KAS MAINĪSIES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANĀ?

Galvaspilsētu dalīs četrās zonās, tarifi nebūs vienādi

Atkritumu krīze Rīgā ir atrisinājusies, stājoties spēkā jauniem noteikumiem par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Rīgu sadalīs četrās zonās, katrai zonai būs atšķirīgi tarifi. Pakalpojumu sniedzēji būs SIA Clean R, SIA Eco Baltia vide un pilnsabiedrība Lautus Vide. No šī gada 20. maija Rīgā būs jauna atkritumu apsaimniekošanas kārtība. Līdz 19. maijam rīdziniekiem ir jānoslēdz jaunie pakalpojuma līgumi ar termiņu uz 7 gadiem.

Atbilstoši Rīgas domes saistošajiem noteikumiem Nr. 87 „Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rīgas pilsētā” un noslēgtajiem līgumiem Rīgas pilsētas administratīvā teritorija ir sadalīta četrās atkritumu apsaimniekošanas zonās, kurās atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus nodrošinās:

- 1. zonā** – Centra rajonā un Latgales priekšpilsētā – SIA Clean R;
- 2. zonā** – Pārdaugavas Kurzemes rajonā – SIA Clean R;
- 3. zonā** – Pārdaugavas Zemgales priekšpilsētā – pilnsabiedrība Lautus Vide;
- 4. zonā** – Ziemeļu rajonā un Vidzemes priekšpilsētā – SIA Eco Baltia vide.

Karte, kurā iespējams iepazīties ar pilsētas zonām, ir atrodamā Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta mājaslapā <https://mvd.riga.lv/musor>.

Jaunā kārtība stāsies spēkā 20. maijā uz 7 gadu termiņu vai līdz laikam, kad būs gatavs Konkurences padomes spriedums. Jauno kārtību var atcelt, ja Konkurences padome atzīs, ka 2019. gada 14. jūnija līgums ar AS Tirīga ir atstājams

spēkā un uzņēmumam ir tiesības nodarboties ar atkritumu apsaimniekošanu Rīgā. Šādā gadījumā tiks noteikts trīs mēnešu pārejas periods. Likums noteik, ka ikvienam pilsētas iedzīvotājam ir jāpiedalās pašvaldības organizētā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmā, noslēdzot līgumu ar pašvaldības izvēlētu atkritumu apsaimniekošanas operatoru.

Jaunais plāns

Uz jautājumiem par jaunajiem noteikumiem un izmaiņām atkritumu apsaimniekošanas jomā atbild Rīgas domes (RD) Mājokļu un vides departamenta Vides pārvaldes priekšiece Evija Piņķe.

Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi bez maksas piedāvās konteinerus šķirotiem un nešķirotiem atkritumiem.

– **Kādēļ rīdziniekiem atkal no jauna jāslēdz pakalpojumu līgumi ar uzņēmumiem, kuri jau patlaban sniedz atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus?**

– Tādēļ, ka jaunais plāns paredz, ka Rīga būs sadalīta četrās zonās un katrā no zonām strādās viena atkritumu apsaimniekošanas kompānija. Šie uzņēmumi tika izvēlēti atklātā konkursā, jo katrā zonā uz pakalpojuma sniegšanu pretendēja divi uzņēmumi (tikai vienā zonā bija viens pretendents).

Tā kā prasības un noteikumi visās zonās ir vienādi, katrs operators piedāvāja cenu, par kādu tas spējīgs nodrošināt pakalpojumu.

– **Vai Konkurences padome atkal var atcelt Rīgas domes lēmumu, kā tas notika gadījumā ar atkritumu apsaimniekotāju AS Tirīga?**

– Jā, tas var notikt. Gala lēmumu noteiks tieši Konkurences padome.

– **Vai iedzīvotājiem pašiem nāksies slēgt līgumus par atkritumu izvešanu?**

– Daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem par līgumu slēgšanu nav jāraizējas. Līgumu pārslēgšana būs mājas pārvaldnieka pienākums un atbildība. Savukārt individuālie līgumi būs jānoslēdz privātmāju un dažādu nedzīvojamu telpu, piemēram, garāžu, dārza mājiņu, īpašniekiem. Tāpat līgums jāpārslēdz uzņēmumiem, kuru uzņēmējdarbība rada atkritumus.

– **Kā iedzīvotājiem uzzināt atkritumu apsaimniekotāju, kas viņiem būs pēc 20. maija?**

– To viegli izdarīt interneta vietnē <https://mvd.riga.lv/atkritumu-apsaimniekosanas-zonas>. Blakus zonai būs tā uzņēmuma nosaukums, kurš veiks atkritumu apsaimniekošanu.

– **Vai būs mājas, kas atradīsies uz zonu robežas?**

– Nē, tāda situācija nav iespējama.

Dažādie tarifi

– **Vai privātmājas īpašnieks, kurš laikus nebūs pārslēdzis līgumu ar atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, var saņemt sodu?**

– Jā, lieta var beigties ar sodu. Ja atkritumi netiks izvesti un uzkrāsies, īpašnieks var saņemt sodu par sev piederošās teritorijas sanitārās apkopes noteikumu neievērošanu.

– **Kādēļ nešķiroti atkritumi izvešanas tarifs dažādās Rīgas zonās ir atšķirīgs? Kas ietekmē tarifu veidošanos?**

– Atšķirīgas pakalpojumu cenas ir konkurences blakusefekts. Cenu ietekmē apkalpojamās zonas attālums no poligona, apdzīvotības blīvums un struktūra. Svarīgi, vai teritorijā dominē privātmāju vai daudzdzīvokļu māju apbūve.

– **Vai cenas kaut kad var arī samazināties?**

– To es nevaru apstiprināt. Arī agrāk atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi Rīgā darbojās ar dažādiem tarifiem. Piemēram, seniemi, pārbaudīties klientiem piemēroja zemākus tarifus, bet jauniem, vēl nezināmiem – augstākus. Vienota tarifa nebija, tādēļ tagad nav ar ko salīdzināt.

– **Vai tarifu ietekmē arī dabas resursu nodoklis?**

– Jā. Šībrīža tarifā ir iekļauts spēkā esošais dabas resursu nodoklis. Ja nodoklis mainīsies, tad atkal paaugstināsies tarifs. Tāpat tarifs var mainīties gadījumā, ja pakalpojuma izmaksas izmainīsies poligonā.

Visā Rīgā – 1050 punkti

– **Cik atkritumu šķirošanas laukumu ir iekārtoti pilsētas teritorijā?**

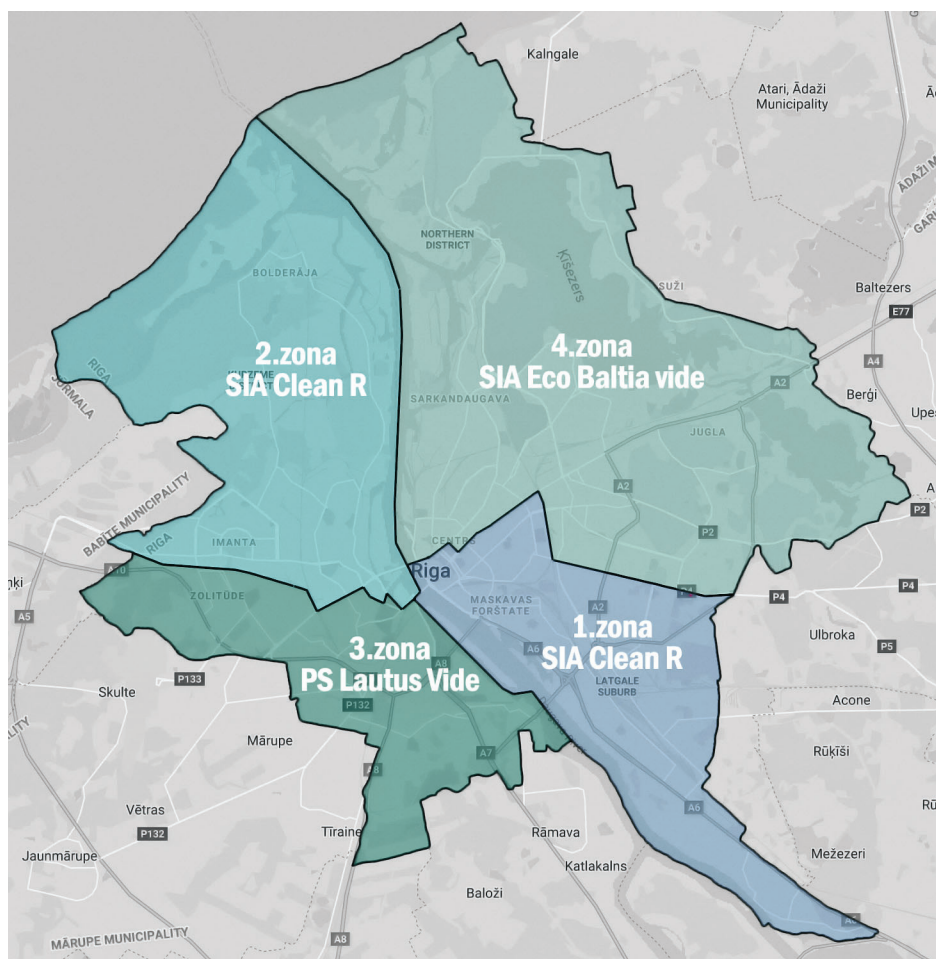
– Ministru kabineta noteikumi paredz, ka atkritumu dalītās vākšanas un šķirošanas nodrošināšanai Rīgā jāiekārto gan šķirošanas punkti, gan speciāli laukumi. Punkti iekārtojami līdzās mājām, bet laukumi – atsevišķās teritorijās. Noteikumi paredz, ka uzņēmumiem, kuri sniedz atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus, divu gadu laikā ir jānodrošina vismaz 1050 dalītās vākšanas punktu iekārtošana, kā minimums – viens laukums uz katrām 700 iedzīvotājiem. Šo laukumu iekārtošanas realizācijā iesaistīsies pašvaldība, piešķirot tam finansējumu. Plānots, ka pilsētā būs astoņi dalītās vākšanas un šķirošanas laukumi. Šīm būvēm ir nepieciešams projekts, jo ir paredzēts, ka laukumiem būs nojumes, noteikts darba laiks, darbinieki, kuri atkritumus pieņems. Tiks izveidots nopietns infrastruktūras projekts, kurš realizēs atkritumu pārraudzību. Lai ideju iedzīvotājiem, iespējams, būs nepieciešami vairāki gadi.

– **Kādus atkritumus varēs nodot dalītās vākšanas laukumos?**

– Dalītās vākšanas laukumos pieņems ne tikai parastos atkritumus, bet arī lielgabarīta (mēbeles, sadzīves tehniku, bioloģiskos) un par atsevišķu samaksu – indīgos atkritumus. Iedzīvotājiem ar savu transportu, bezmaksas vai par samaksu (to noteiks atkritumu veids), tiks dota iespēja atbrīvoties no nevajadzīgām lietām.

– **Līdzās katrai daudzdzīvokļu mājai taču būs konteiners nešķirotiem sadzīves atkritumiem?**

– Jā, līdzās katrai daudzdzīvokļu mājai būs konteiners nešķirotiem sadzīves atkritumiem. Būs arī divdaļīgie konteineri smagās frakcijas

Rīgā atkritumu šķirošanai tiks iekārtoti gan punkti, gan laukumi. Punkti atradīsies pie mājām, bet laukumi – atsevišķās teritorijās.

(stikla) un vieglo frakciju (papīra, kartona, plastmasas un metāla) atkritumiem, ja iedzīvotāji vēlēšies šķirot atkritumus. Ja iedzīvotāji gribēs, tiks nodrošināta iespēja par atsevišķu samaksu nošķirt arī bioloģiskos atkritumus, piemēram, ēdienu atliekas. Jāpiezīmē, ka cena bioloģiskajiem atkritumiem būs zemāka nekā nešķirotajiem atkritumiem.

– Kādi atkritumi tiks izvesti bez maksas?

– Bez maksas tiks izvests atšķirotais stikls un vieglo frakciju atkritumi: papīrs, kartons, plastmasa un metāls.

Šķirošana – brīvprātīga

– Vai iedzīvotājiem atkritumi būs jāšķirot obligāti?

– Iedzīvotājiem ir obligāti jāievēro jaunie atkritumu apsaimniekošanas noteikumi, bet šķirošana nebūs obligāts nosacījums.

Ja iedzīvotāji vēlēšies šķirot atkritumus, tad šķirotās frakcijas tiks izvestas bez maksas vai par zemāku maksu. Ja mājas iedzīvotāji nepiedalīsies šķirošanā, tad viņiem nāksies maksāt pilnu cenu. Tiem, kuri nešķirotos atkritumus iemetīs šķirotu atkritumu konteinerā, draud sods – vispirms cilvēks var saņemt aizrādījumu, bet, ja pārkāpums atkārtosies, var nākties maksāt. Jāatceras, ka jebkuri piemaisījumi šķirotajām frakcijām sabojās citu cilvēku pūliņus.

– Cik liels nešķirotu atkritumu procents tiek pieļauts šķirotajās frakcijās?

– Ja atkritumu apsaimniekotājs konstatē, ka šķirotajā materiālā ir vairāk nekā 20 procentu nešķirotu piemaisījuma, viņam ir tiesības tos neuzskatīt par šķirotiem atkritumiem un vienoties ar mājas pārvaldnieku vai iedzīvotāju pārstāvi par izmaiņām maksas aprēķinā. Cena būs atkarīga no piemaisījumu daudzuma materiālā. Jāatceras, ka

tīrus atkritumus ir daudz vieglāk atdot otrreizējai pārstrādei.

– Kurā no sektoriem drīkst izmest olu bretes?

– Atkarībā no izmantotā materiāla. Ja olas iesaiņotas kartona kastītēs, tās izmet konteinerā, kas paredzēts papīram. Ja olu brete ir no plastmasas, to izmet pie plastmasas.

Maisi un konteineri

– Kad atkritumu apsaimniekotājs piegādās speciālos atkritumu maisus?

– Maisi nešķirotajiem atkritumiem tiks izdalīti, piemēram, privātmāju īpašniekiem, kuriem nav iespējams izmantot atkritumu konteineru. Maisi būs jānopērk, bet to izvešana būs bez maksas. Piemēram, Vecrīgā gandrīz nevienai mājai nav vietas, kur novietot atkritumu konteineru, tāpat ir ļoti nelielas mājsaimniecības, kurām ir maz atkritumu, tādēļ nav vajadzības pēc konteineru.

– Ja cilvēkam savā mājā gribas šķirot atkritumus, tad viņam ir jālieto vairāki maisi?

– Maisus nāksies iegādāties pašiem iedzīvotājiem. Jebkurā gadījumā, par to vajag interesēties atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumā, jo katrai kompānijai šajā saistībā varētu būt kāds risinājums. Uzņēmumi bez maksas var nodrošināt tikai konteinerus šķirotiem vai nešķirotiem atkritumiem.

– Daudzdzīvokļu māju iedzīvotāji sūdzas, ka viņu konteineros savus atkritumus samet kaimiņmāju iedzīvotāji. Ko darīt šādos gadījumos?

– Vienīgā iespēja – runāt ar savu pārvaldnieku, kā nodrošināt konteineru laukumu, lai tam nepieklūtu citu māju iedzīvotāji, piemēram, konteineru laukumu nožogot un turēt aiz atslēgas. Iespējams, var iesaistīt arī mājas sētnieku. **K**

Kā uzzināt savu zonu?

- Lai noskaidrotu savu atkritumu apsaimniekošanas zonu un pakalpojuma sniedzēju, aicinām sazināties ar zvanu centru pa tālruni **67474700**;
- var meklēt saiti <https://mvd.riga.lv/atkritumu-apsaimniekosanas-zonas>. Savu zonu var atrast, meklēšanas lodziņā ierakstot adresi. Pievērsiet uzmanību, ka vienas ielas pāra ciparu namus var apkalpot viena kompānija, bet nepāra mājas – cits atkritumu izvedējs.

Kā noslēgt līgumu?

Līgumi par atkritumu apsaimniekošanu jāslēdz pie savas zonas atkritumu apsaimniekotāja līdz šī gada 19. maijam.

Līgumu slēgšana ar savas zonas atkritumu apsaimniekotāju iespējama elektroniski, izmantojot saiti <https://mvd.riga.lv/no-si-gada-20-maija-riga-bus-jauna-atkritumu-apsaimniekosanas-kartiba>, vai pie sava atkritumu apsaimniekotāja:

- 1. un 2. zona – SIA Clean R, tālrunis: **67111001**; e-pasts: kc@cleanr.lv;
- 3. zona – pilnsabiedrība Lautus Vide, tālrunis: **60000011**; e-pasts: info@lautusvide.lv;
- 4. zona – SIA Eco Baltia vide, tālrunis: **8717** vai **67799999**; e-pasts: riga@ecobaltiavide.lv.

Slēdzot līgumu, iedzīvotājiem būs iespēja izvēlēties savām vajadzībām piemērotāko konteineru, izveidot izvešanas grafiku, kas nodrošinās regulāru atkritumu izvešanu, ņemot vērā īpašumā radīto atkritumu daudzumu, bet ne retāk kā noteikts Rīgas domes saistošajos noteikumos Nr. 87 „Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rīgas pilsētā”.

Esošie konteineri tiks saglabāti un, ja tas būs nepieciešams, nomainīti laika gaitā.

Kam jāsleđz līgums?

- Līgumus par atkritumu apsaimniekošanu daudzdzīvokļu namos slēdz mājas apsaimniekotājs.
- Līgumi jānosleđz visu nekustamo īpašumu īpašniekiem, pilnvarotajām personām, pārvaldniekiem un apsaimniekotājiem.
- Valsts un pašvaldību iestādēm nav jāorganizē iepirkumi par atkritumu apsaimniekošanu, bet jānosleđz līgums ar savas zonas atkritumu apsaimniekotāju.

Iedzīvotāji tiks nodrošināti ar atkritumu maisiem

Papildus sadzīves nešķirotu atkritumu konteineriem atkarībā no atkritumu apjoma vai sezonas atkritumu apsaimniekotāji nodrošinās atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu, izmantojot atkritumu savākšanas maisus. To tilpumi būs vismaz 60 litri, maisi būs speciāli marķēti, ūdens necaurļaidīgi, ar celtspeju vismaz 10 kg. Maisu cena būs atbilstoša noteiktajai atkritumu apsaimniekošanas maksai. Atkritumu apsaimniekotājs maisus savāks vienlaikus ar konteineru iztukšošanu, ja tie būs novietoti blakus konteineram, un par maisa savākšanu netiks piemērota papildu maksa. Sezonālajiem klientiem, kuri izmantos tikai maisus bez konteineriem, to izvešana būs iepriekš jāpiesaka.

Maksa par nešķirotu atkritumu izvešanu

Saskaņā ar Rīgas pašvaldības atklātā konkursa rezultātā noslēgtajiem līgumiem maksa par sadzīves nešķirotu atkritumu apsaimniekošanu būs:

1. zonā – EUR 13,34 (bez PVN) jeb EUR 16,14 (ar PVN) par 1 m³;
2. zonā – EUR 13,58 (bez PVN) jeb EUR 16,43 (ar PVN) par 1 m³;
3. zonā – EUR 10,02 (bez PVN) jeb EUR 12,12 (ar PVN) par 1 m³;
4. zonā – EUR 13,66 (bez PVN) jeb EUR 16,53 (ar PVN) par 1 m³.

Maksa par bioloģisko atkritumu izvešanu

No pakalpojuma uzsākšanas brīža visi atkritumu apsaimniekotāji nodrošinās arī bioloģiski noārdāmo atkritumu dalīto vākšanu par atsevišķu maksu, kas ir zemāka nekā nešķirotu sadzīves atkritumu apsaimniekošanai:

1. zonā – EUR 7,74 (bez PVN) jeb EUR 9,36 (ar PVN) par 1 m³;
2. zonā – EUR 8,00 (bez PVN) jeb EUR 9,68 (ar PVN) par 1 m³;
3. zonā – EUR 6,00 (bez PVN) jeb EUR 7,26 (ar PVN) par 1 m³;
4. zonā – EUR 10,39 (bez PVN) jeb EUR 12,57 (ar PVN) par 1 m³.

Starp Rīgas pašvaldību un atkritumu apsaimniekotājiem noslēgtie līgumi paredz, ka divu gadu laikā Rīgā tiks izveidoti apmēram 1050 dalīti vākto jeb šķirotu atkritumu savākšanas punkti, kā arī Rīgas pašvaldība tuvāko gadu laikā izveidos vismaz astoņus šķirotu atkritumu pieņemšanas laukumus.

Svarīgi zināt, ka saskaņā ar *Atkritumu apsaimniekošanas likumu* ikviena iedzīvotāja pienākums ir iesaistīties pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmā, noslēdzot līgumu ar pašvaldības izvēlētajiem atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzējiem.

Papildu jautājumu gadījumā aicinām sazināties ar Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta zvanu centru, zvanot pa tālruni **67474700** darba laikā: pirmdien – no plkst. 8.30 līdz 18.00, otrdien, trešdien un ceturtdien – no plkst. 8.30 līdz 17.00 un piektdien – no plkst. 8.30 līdz 16.00 vai rakstot uz e-pastu: atkritumi@riga.lv.

ELEKTRĪBAS CENAS KRĪT, PATĒRIŅŠ PIEAUDZIS PAR 17%

Ārkārtas stāvoklis un siltais laiks ir ieviesis izmaiņas patēriņa tendencēs un elektroenerģijas cenās gan Latvijas, gan globālajā tirgū. Laikā, kad vispārējā aicinājuma palikt mājās dēļ vidējais elektrības patēriņš Latvijas iedzīvotāju mājokļos ir palielinājies par 17%, elektroenerģijas cenas ir sasniegušas zemāko punktu pēdējo septiņu gadu laikā – liecina energouzņēmuma *Enefit* apkopotie dati. Tādējādi mājsaimniecībām ir iespēja samazināt izmaksas, neskatoties uz paaugstināto patēriņu. Jāņem vērā, ka atkarībā no izvēlēta elektrības iegādes līguma katra mājsaimniecība cenu krituma ietekmi izjutīs dažādi.

Elektrības pieprasījums pārceļas no biznesa uz mājokļiem

Daudziem uzņēmumiem pārtraucot darbību vai samazinot aktivitāti, valsts kopējais enerģijas patēriņš ir samazinājies, tomēr kopš ārkārtas stāvokļa ieviešanas vidējais elektrības patēriņš mājsaimniecībās ir audzis par 17%. Salīdzinot *Enefit* mājsaimniecību klientu mobilās lietotnes

elektrības patēriņa datus ar nedēļu pirms ārkārtas stāvokļa ieviešanas, redzams, ka ierastajā darba laikā no plkst. 9.00 līdz 18.00 elektrības patēriņš pēdējo pāris nedēļu laikā ir būtiski audzis – dažās stundās pat par 59%. Interesanti, ka lielākais patēriņa pieaugums redzams laika posmā no plkst. 9.00 līdz 14.00, kad, visticamāk, norit aktīvākais darbs no „mājas birojiem” un attālinātā mācīšanās, lai savlaicīgi pabeigtu savus pienākumus un pievērstos ģimenei un mājas darbiem.

Kā, analizējot situāciju, norāda *Enefit* valdes loceklis Kristis Mertens, patlaban varam pārliecināties, cik liela ietekme uz resursu patēriņu var būt salīdzinoši vienkāršām iedzīvotāju paradumu izmaiņām: „Pielāgojoties esošajai situācijai, cilvēki dienas vidus patēriņu daļēji pārcēlušies no biznesa vides uz mājokļiem. Vienlaikus tas motivēs iedzīvotājus rūpīgāk izvērtēt šo līdz šim novārtā atstāto izmaksu pozīciju. Par to liecina fakts, ka joprojām 38% jeb 355 234 Latvijas mājsaimniecību neizmanto brīvā tirgus iespējas izvēlēties savam patēriņam piemērotāko elektrības iegādes veidu. Tā vietā tiek izmantots automātiski piešķirtais Universālais pakalpojums, kura cena tiek noteikta gada sākumā, un tā paliek nemainīga visu gadu – arī tad, ja reālās tirgus cenas samazinās.”

Rēķinu samazināšanos nosaka lietotāju izvēle

Elektroenerģijas cena pēdējo mēnešu laikā pastāvīgi samazinās un pašlaik ir sasniegusi

zemāko punktu kopš *Nord Pool spot* biržas ieviešanas Latvijā 2013. gadā. Elektroenerģijas vairumtirdzniecības cenas samazinās jau no pērnā gada nogales. Salīdzinot šī gada martu ar pērnā gada martu, kritums sasniedz pat 40%. Šīs izmaiņas atspoguļosies arī iedzīvotāju elektrības rēķinos. Visstraujāk šo kritumu izjutīs tie, kuri iegādājas elektrību par dinamisko jeb biržas svārstībām piesaistīto cenu. Savukārt lietotāji, kuri elektrību iegādājas par ilgākā termiņa fiksēto cenu, šo kritumu varēs novērtēt brīdī, kad pārslēgs līgumu jaunam periodam, jo tad elektrības tirgotājs pārrēķina piedāvājumu pēc aktuālās situācijas tirgū. Universālā pakalpojuma lietotājiem šis ir labs laiks izvēlēties kādu no tirgū pieejamajiem elektrības iegādes risinājumiem, lai negaidītu gada beigās, kad tiks pārskatīta šī pakalpojuma cena.

„Ņemot vērā, ka ārkārtējās situācijas noteiktie ierobežojumi rada būtisku finansiālo slogu daudzām mājsaimniecībām, šis ir pozitīvs signāls. Cenu kritumam sekojot patēriņa izaugsmei iedzīvotāju mājokļos, iegūstam iespēju sabremzēt rēķinu pieaugumu vai to pat samazināt. Te gan izšķiroša nozīme ir aktīvai iedzīvotāju iesaistei – jāseko līdzi cenu svārstībām un jāizdara izvēle gluži tāpat, kā iegādājoties degvielu savam auto. Piemēram, pasīvākā lietotāju grupa, kas izmanto Universālo pakalpojumu, patlaban pārmaksā vismaz 15% salīdzinājumā ar tirgū pieejamo vienkāršāko fiksētās cenas piedāvājumu. Pie ikmēneša patēriņa 300 kilovatstundu apmērā tas nozīmē vismaz 7 eiro starpību ikmēneša elektrības rēķinā,” skaidro Kristis Mertens.

Elektroenerģijas cenu kritumu galvenokārt nosaka ūdens krājumu pieaugums Ziemeļvalstu hidroelektrostacijās, siltie laikapstākļi, kā arī oglekļa emisiju kvotu cenu kritums. Vienlaikus būtiska ietekme ir arī vispārējam enerģijas patēriņa kritumam saistībā ar *COVID-19* vīrusa pandēmijas ietekmi uz daudzu nozaru darbību. Sagaidāms, ka arī turpmākajos mēnešos elektrības cenas turpinās samazināties, jo turpinās globālās ekonomikas atdzīšana, cīnoties ar *COVID-19* vīrusa izraisītajām sekām. **K**

UZ LAIKU ATCELTA ŪDENS SKAITĪTĀJU NOMAIŅA UN VERIFIKĀCIJA

Ministru kabinets atbalstīja Ekonomikas ministrijas (EM) priekšlikumu, ka ārkārtējās situācijas laikā nebūs jāveic ūdensskaitītāju nomaiņa vai verifikācija.

Šādas izmaiņas izriet no pieņemtajiem grozījumiem divos MK noteikumos: „Kārtība, kādā nosaka, aprēķina un uzskaita katru dzīvojamās mājas īpašnieka maksājamo daļu par dzīvojamās mājas uzturēšanai nepieciešamajiem pakalpojumiem” un „Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu”.

Minētā kārtība attieksies kā uz pārņemtajām dzīvojamām mājām, tā arī uz mājām, kuru pārvaldīšanas tiesības dzīvokļu īpašnieki nav pārņēmuši. Kārtība stāsies spēkā nākamajā dienā pēc tās izsludināšanas un būs attiecināma uz maksājamo daļu par pakalpojumiem aprēķināšanai jau par martu, proti, sākot ar 2020. gada 12. martu, kad tika izsludināta ārkārtējā situācija.

Nosakot maksājamo daļu, tiks ņemti vērā šo neverificēto skaitītāju rādījumi, proti, uz kuriem attiecas pārejas noteikumi sakarā ar valsti izsludināto ārkārtējo situāciju. Attiecīgi uz šiem gadījumiem nav attiecināma ūdens patēriņa starpības sadales kārtība, kas paredz ūdens patēriņa starpību sadalīt starp atsevišķiem dzīvokļu īpašniekiem.

EM skaidroja, ka ar mērķi ierobežot vīrusa *Covid-19* izplatību un sekmēt nepieciešamo drošības pasākumu ieviešanu, uz Latvijā izsludinātās ārkārtējās situācijas laiku nebūs nepieciešams nodrošināt piekļuvi dzīvokļos esošajiem

ūdens patēriņa skaitītājiem un citiem skaitītājiem (arī siltuma maksas sadalītājiem), kas nav komercskaitītāji, un veikt to nomaiņu vai atkārtoto vai pirmstermiņa verificēšanu.

„Ārkārtējās situācijas laikā norādīto skaitītāju atkārtotās verificēšanas nodrošināšanas termiņš tiek pagarināts. Tas nozīmē, ka tiem skaitītājiem, kuriem atkārtota verificēšana būtu jāveic ārkārtējās situācijas laikā, tas jā dara pēc ārkārtējās situācijas beigām,” atzina ministrijā.

Tāpat, ja skaitītāja verificēšanas termiņš beidzas trīs mēnešu laikā pēc

ārkārtējās situācijas beigām, tiek dots papildu laiks, proti, tik liels termiņa pagarinājums, lai kopējais laiks, kad ir iespējams veikt atkārtoto verificēšanu, ir trīs mēneši.

Ārkārtējās situācijas laikā atliekamas arī skaitītāju (kas nav komercskaitītāji) dzīvokļos pārbaudes vai šādu skaitītāju uzstādīšana dzīvokļos, kuros tie nav uzstādīti. Šos darbus varēs veikt pēc ārkārtējās situācijas beigām.

EM uzsvēra, ka ūdens patēriņa skaitītāja verificēšanas pienākums netiks atcelts, bet tiks atlikta tā veikšana. **K**

COVID-19: SVARĪGA INFORMĀCIJA DAUDZDZĪVOKĻU MĀJU IEDZĪVOTĀJIEM

Ministru kabinets rīkojumā Nr.103 „Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu” nosaka ierobežojumus nolūkā nodrošināt lielāku cilvēku fizisko distancēšanos. Personām ir jāievēro fiziskās distancēšanās un epidemioloģiskās drošības pasākumi kā publiskās iekštelpās un publiskās ārtelpās, tā arī koplietošanas telpās – skaidro Ekonomikas ministrijas speciālisti.

Svarīgi atcerēties, ka fiziskā distancēšanās un visu ierobežojumu strikta ievērošana var palīdzēt izvairīties no inficēšanās ar *Covid-19* vīrusu un ierobežot vīrusa izplatību, tāpēc ir svarīgi ievērot maksimālus piesardzības pasākumus arī tādās publiskās vietās kā koplietošanas telpas daudzdzīvokļu dzīvojamās mājās.

MK rīkojumā noteikts, ka jebkurā sabiedriskā vietā – iekštelpās, ārtelpās, kā arī koplietošanās telpās, t.i. gan kāpnutelpās, gan daudzdzīvokļu dzīvojamā māju koplietošanas telpās, māju pagalmos un stāvlaukumos, personām jāievēro savstarpēja divu metru distancēšana, kā arī visi epidemioloģiskās drošības pasākumi. MK rīkojumā noteikts, ka, neievērojot divu metru distanci, vienlaicīgi pulcēties publiskās vietās var ne vairāk kā divas personas; personas, kas dzīvo vienā mājāsaimniecībā; vecāks un viņu nepilngadīgie bērni, ja viņi nedzīvo vienā mājāsaimniecībā; personas, kuras veic darbu vai dienesta pienākumus.

Atgādinām, ka dzīvojamās mājas koplietošanas telpas un ārtelpas ir kāpnutelpa, gaitenis, ratiņu telpa, pagrabs, bēniņi, pazemes autostāvvietas, lifts, pagalmi, zaļā zona, bērnu rotaļu laukums, autostāvvietas un citas teritorijas, ko lieto visi mājas iedzīvotāji.

Ekonomikas ministrija aicina māju iedzīvotājus:

- Bez nepieciešamības neapmeklēt koplietošanas zonas, bet, tās apmeklējot, ievērot savstarpējo 2 metru distanci. Piemēram, kāpnutelpās kaimiņiem, ejot pa kāpnēm, samainīties vietās, kur maksimāli iespējams ievērot 2 metru distanci.
- Atturēties no lifta izmantošanas. Ja tomēr liftu izmantojat, reizē var braukt tikai vienas mājāsaimniecības iedzīvotāji.

- Neapmeklēt bērnu rotaļu laukumus.
- Nerīkot savās mājāsaimniecībās svinības un citus pasākumus, kuru dalībnieki nav jūsu mājāsaimniecības iedzīvotāji.
- Ievērot personīgos epidemioloģiskās drošības pasākumus (mazgāt vai dezinficēt rokas pirms un pēc koplietošanas telpu apmeklējuma, šķaudot aizsegti muti ar vienreizlietojamu salveti utt.).
- Iespēju robežās neaizskart koplietošanas virsmas (kāpņu margas u.c.). Ja no tā nav iespējams izvairīties, pēc saskarsmes ar šādām virsmām – durvju rokturi, durvju koda, lifta pogas, gaismas slēdži u.c. – izmantojiet dezinfekcijas līdzekļus, salvetes un rūpīgi nomazgājiet rokas.
- Sasveicinoties ar kaimiņiem, neizmantojiet rokaspiedienu vai apskāvienus. Ir daudz citu paņēmieni, lai pasveicinātu savu kaimiņus.

Māju apsaimniekotājus, rūpējoties par māju iedzīvotāju drošību un veselību, Ekonomikas ministrija aicina:

- Nodrošināt regulāru un pastiprinātu dzīvojamās mājas sanitāro apkopi un koplietošanas telpu durvju rokturu, kāpņu margu, lifta pogu, gaismas slēdžu, kodu paneļu, pastkastīšu u.c. koplietošanas virsmu dezinfekcijas pasākumus.
- Informēt iedzīvotājus par veiktajiem drošības pasākumiem un to biežumu, izvietojot mājas iedzīvotājiem redzamā vietā sanitārās apkopes un dezinfekcijas pasākumu plānu.
- Iespēju robežās izvietot kāpnutelpās roku dezinfekcijas līdzekļus, vienreizlietojamās salvetes.
- Informēt mājas iedzīvotājus par nepieciešamajiem fiziskās distancēšanās pasākumiem.

- Aicināt mājas iedzīvotājus ievērot personīgos epidemioloģiskās drošības pasākumus, jo īpaši mazgāt vai dezinficēt rokas pirms un pēc koplietošanas telpu apmeklējuma, šķaudot aizsegti muti ar vienreizlietojamu salveti utt.
- Veikt tikai pašus nepieciešamākos ārkārtas remontdarbus, lai izvairītos no iespējamās vīrusa izplatīšanās starp mājāsaimniecībām un remonta speciālistiem.
- Valstī izsludinātās ārkārtējās situācijas laikā neveikt dzīvokļos esošo ūdens patēriņa skaitītāju un citu skaitītāju (arī siltuma maksas sadalītāju), kas nav komercskaitītāji, nomaiņu vai atkārtoto vai pirmstermiņa verificēšanu. Šos pasākumus varēs veikt pēc ārkārtējās situācijas beigām.
- Ārkārtējās situācijas laikā atlikt skaitītāju (kas nav komercskaitītāji) dzīvokļos pārbaudes vai šādu skaitītāju uzstādīšanu dzīvokļos, kuros tie nav uzstādīti. Šos darbus varēs veikt pēc ārkārtējās situācijas beigām.
- Nerīkot dzīvokļu īpašnieku kopsapulces klātienē un ievērot citus pulcēšanās ierobežojumus ārkārtējās situācijas laikā.

Ikvienam iedzīvotājam ir svarīgi ievērot epidemiologu noteiktās rekomendācijas – fizisko distancēšanos (vismaz 2 m distanci no pārējiem cilvēkiem), izvairīšanos no sabiedrisko vietu apmeklējumiem, kur pulcējas liels cilvēku skaits, un praktizēt rūpīgu roku mazgāšanu. Tāpat aicinām ikvienu, kurš jūt saaukstēšanās simptomus, palikt mājās un sazināties ar savu ģimenes ārstu. Šie vienkāršie pasākumi palīdzēs mums visiem kopā būtiski ierobežot infekcijas izplatīšanos un novērst strauju saslimstības pieaugumu.

Tāpat ikkatram būtu vērts pārskatīt savus ikdienas paradumus un atbildīgi izturēties ne tikai pret sevi, bet arī līdzcivīkiem. Lai ierobežotu vīrusa *Covid-19* izplatību sabiedrībā, ir svarīgs ikviena iedzīvotāja ieguldījums un atbildīga sadarbība.

Aktuālā informācija par vīrusa *Covid-19* izplatību, kā arī cita praktiska informācija pieejama mājaslapā [Covid19.gov.lv](https://www.gov.lv) un Slimību profilakses un kontroles centra mājaslapā. **K**

VAI RĪGA ENERĢĒTISKAI KRĪZEI IR GATAVA?

Rīgas domes pagaidu administrācija šodien nolēma izveidot Rīgas enerģētiskās krīzes centru

Centrs darbosies saskaņā ar *Enerģētikas likumu* un Ministru kabineta noteikumiem. Pamatojoties uz likumā noteikto definīciju, enerģētiskā krīze ir „periodi, kad enerģijas vai kurināmā piegāde energoapgādes komersantiem vai enerģijas lietotājiem ir apdraudēta vai traucēta tādā apjomā, ka šo apdraudējumu vai traucējumus energoapgādes komersanti nespēj laikus prognozēt un novērst ar saimnieciskās darbības metodēm”.

Komisijā nepieciešamības gadījumā strādās pašvaldībā jau esošās amatpersonas, proti, izpilddirektors, Rīgas pašvaldības policijas priekšnieks, Mājokļu un vides komitejas vadītājs, Mājokļu un vides departamenta vadītājs, Finanšu departamenta direktors un AS *Rīgas siltums* valdes priekšsēdētājs.

Centrs strādās tikai gadījumos, kad radīsies enerģētiskā krīzes, nevis ikdienā. Līdz šim pilsēta ar tādām nav saskārusies.

Komisijas uzdevums būs Rīgas domes izsludinātās vietējās enerģētiskās krīzes laikā vai arī tās draudu gadījumā vadīt krīzes novēršanas un krīzes izraisīto seku likvidēšanas pasākumus.

Iestādei būs pienākums sagatavot Rīgas domes lēmuma projektu par enerģētiskās krīzes līmeni, ņemot vērā prognozējamo enerģētiskās krīzes ilgumu, kā arī izvērtējot enerģijas un kurināmā dažādošanas (aizstāšanas) iespējas.

Tāpat būs pienākums izsludinātās krīzes laikā saskaņot energoapgādes uzņēmumu izveidotos pirmās un otrās gru-

pas enerģijas lietotāju sarakstus, kā arī saskaņot enerģijas un dabasgāzes apgādes ierobežošanas un pārtraukšanas kārtību.

Tāpat pārstāvjiem nepieciešamības gadījumā būs uzdots sagatavot Rīgas domes lēmuma projektu par energoapgādes komersantu kurināmā drošības rezervju izmantošanu, ja nepieciešams, izveidot speciālistu un ekspertu grupu krīzes situācijas analīzei, kā arī sniegt Rīgas domes Sabiedrisko attiecību nodaļai ziņas, kuras nepieciešamas sabiedrības informēšanai, un veikt virkni citu darbu.

Centram būs tiesības krīzes vai tās draudu gadījumā pieprasīt un bez maksas saņemt no juridiskajām un fiziskajām personām nepieciešamo informāciju, iesaistīt darbos pašvaldības institūciju darbiniekus un izmantot pašvaldības institūciju rīcībā esošos materiāltehniskos resursus.

Centrs atbilstoši kompetencei savus uzdevumus veiks, sadarbojoties ar Valsts enerģētiskās krīzes centru, Rīgas pilsētas pašvaldības institūcijām, juridiskajām un fiziskajām personām. **K**

RĪGAS NAMU PĀRVALDNIĒKS NEPIEMĒROS NOKAVĒJUMA PROCENTUS

SIA Rīgas namu pārvaldnieks (RNP) saviem klientiem par savlaicīgi nesamaksātiem rēķiniem ārkārtējās situācijas laikā nepiemēros nokavējuma naudas – aģentūru LETA informēja uzņēmuma pārstāvis Krists Leiškalns.

Līdz šim par nokavējuma procentu nepiemērošanu ir paziņojusi arī AS *Rīgas siltums*. Pēc Leiškalna teiktā, arī SIA *Rīgas ūdens*, ka arī ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniedzēji nepiemēros nokavējuma procentus par laikā nesamaksātiem rēķiniem.

„Tas nozīmē, ka trīs lielākie pakalpojuma sniedzēji RNP klientu rēķinos par saņemtajiem pakalpojumiem nepiemēros nokavējuma procentus, tādējādi iespēju robežās mīkstinot ārkārtējās situācijas radītās sekas,” pauda uzņēmuma pārstāvis.

RNP, kā arī citi pakalpojumu sniedzēji aicina visus klientus iespēju ro-

bežās norēķināties par pakalpojumiem savlaicīgi, lai neveidotos apjomīgi parādi par piegādātajiem pakalpojumiem, ko vēlāk būs grūti nosenot, neraugoties uz faktu, ka nokavējuma procenti netiks piemēroti.

Kā zinots, Rīgas siltums Covid-19 slimības dēļ valstī noteiktās ārkārtējās situācijas laikā par kavētiem maksājumiem neapņēms ligumsodu un neatslēgs apkuri. **K**

ELEKTRUM ENERGOEFEKTIVITĀTES CENTRA PADOMI, KĀ MĀJĀS PALIKT EFEKTĪVI

Saistībā ar valstī izsludināto ārkārtējo situāciju ir pienācis laiks, kad esam spiesti strādāt no mājām, un arī brīvdienas, ja nav iespējams nokļūt pie dabas, ir jāpavada mājās. Tādējādi esam ieguvuši vairāk brīvu brīžu lietām, kam ikdienas steigā nav laika. Kādēļ neizmanto šo laiku, lai izvērtētu savus ikdienas paradumus un samazinātu nākamā elektrības rēķinu? Aicinām ņemt vērā *Elektrum* Energoefektivitātes centra speciālistu apkopotus ieteikumus, lai laiku mājās pavadītu efektīvi un veselīgi.

Rūpēs par veselību

Lai gan roku mazgāšana šķiet kā pašsaprotama ikdienas sastāvdaļa, tomēr šajā laikā ir īpaši svarīgi to darīt pareizi. Rokas jāmazgā vismaz 20 sekundes, vēlams – pat 40 sekundes, tādēļ, kamēr tās iziepjējat, aizveriet ūdens jaucekkrānu, lai lieki netecinātu ūdeni. Interesanti, ka 20 sekundēs pa ūdens krānu var iztecēt pat 4 litri ūdens. Tad nu varat parēķināt, cik daudz ūdens lieki aiztek kanalizācijā, mazgājot rokas vairākas reizes dienā.

Svarīgi atcerēties ne tikai mazgāt rokas, bet arī parūpēties par iekštelpu gaisa kvalitāti, it sevišķi ilgstoši uzturoties mājoklī. Vēdiniet telpas regulāri, vēlams, reizi stundā, turklāt dariet to energoefektīvi – atveriet logu plaši līdz galam uz neilgu brīdi, nevis tā sauktajā vēdināšanas režīmā. Tā nodrošināsiet strauju gaisa apmaiņu telpā, bet mēbeļu virsmas un grīda nepaspēs atdzist. Ja telpā ir radiators, kas aprīkots ar termoregulatoru, pirms loga atvēršanas iestatiet to minimālajā režīmā. Aizverot logu, regulatoru atgrieziet iepriekšējā režīmā pēc 10 līdz 15 minūtēm. Kādēļ tā? Aizgriežot radiatora regulatoru, neļausiet siltumenerģijai lieki izplūst pa logu.

Efektīva maltīte

Ja iepriekš pusdienas ierasti baudījāt kafejnīcā, tad patlaban aktuāla ir gardas maltītes pagatavošana mājās. Lai patērētu mazāk enerģijas un laika pusdienu sarūpēšanai, vienā gatavošanas reizē pagatavojiet lielāku daudzumu pārtikas. Pēc maltītes pāri palikušo uzglabājat trauciņos ledusskapī. Nākamajā maltītē atliek vien atvērt ledusskapi un uzsildīt ēdienu. Kā to paveikt ātri un energoefektīvi? Mikroviļņu krāsni! Pēc maltītes izņemšanas no mikroviļņu krāsni uzgaidiet minūti, divas, lai siltums ēdienā izplatītos vienmērīgi.

Gatavojot maltīti uz elektriskās plīts virsmas, iesakām regulēt gatavošanas temperatūras intensitāti – sākumā iestatiet maksimālo temperatūru, bet, tiklīdz ēdiens sāk gatavoties vai ūdens vārīties, intensitāti samaziniet līdz tādam, kas uztur gatavošanu vai vārīšanu temperatūru. Analogiski, ja ēdiena pagatavošanai lietojat gāzes plīti, regulējiet degļa liesmu pēc nepieciešamības, lai samazinātu gāzes patēriņu. Ne mazāk svarīgs aspekts ir katla vai pannas apseģšana ar vāku, lai novērstu siltuma izvaikošanu gaisā.

Ja maltītē plānots iekļaut griķus, aicinām pamēģināt tos pagatavot ar minimālu enerģijas patēriņu un bez vārīšanas. Vīspirms tos kārtīgi no-

skalojiet, tad aplejiet ar siltu ūdeni attiecībā 1:2 un atstājiet uz vairākām stundām. Pēc tam varat tos baudīt vai gatavot atbilstoši receptei.

Gatavojot karstos dzērienus

Kamēr ārā vēl ir pavasarīgs dzesturs, iespējams, arī jums ir vēlme biežāk malkot tēju vai kafiju. Lai karsto dzērienu pagatavotu ātri un energoefektīvi, iesakām vārīt ūdeni elektriskajā tējkannā, turklāt pievērst uzmanību ūdens daudzumam, ko tajā ieļejat. Vārot tikai nepieciešamo ūdens daudzumu, nevis pilnu tējkannu, mēneša laikā ietaupīsiet tik daudz elektrības, ka pietiks 15 veļas mazgāšanas reizēm.

Atcerieties, ka elektriskajā tējkannā, lai nesabojātu tās sildelementu, nav ieteicams vārīt mazāk ūdens, nekā norādīts uz tējkannas minimālās atzīmes. Tējkannas sildelements ir regulāri jāatkalpo,

jo 1 mm apkaļojuma slānis palielina ūdens vārīšanas elektrības patēriņu par 10%.

Brīvajā laikā un darba laikā

Beidzot skatīties savu mīļāko pārraidi vai filmu, atcerieties izslēgt televizoru. Ja tomēr vēlaties fonā klausīties mūziku, izvēlieties radio. Neliels radio patērē aptuveni 20 reizes mazāk elektrības kā 50 collu televizors. Ja televizoru nav plānots izmantot ilgāku laiku, to ieteicams atvienot arī no kontaktligzdas. Gan televizors, gan dekoders turpina tērēt elektrību gaidīšanas režīmā, lai gan tie ir izslēgti ar pulti.

Arī dators, atrodoties *miega* režīmā, tupina tērēt elektrību. Strādājot no mājām, neaizmirstiet to pilnībā izslēgt (*Shut down*), kad beidzat darbu. Gaišajā dienas laikā atveriet aizkarus vai žalūzijas un ielaiet mājoklī saules gaismu. Tā ne vien samazināsiet apgaismojuma elektrības patēriņu, bet arī uzlabosiet noskaņojumu ar pavasara saules stariem. **K**

LATVIJAS GĀZEI – BAŽAS PAR SKAITĪTĀJIEM

Pērn concerns *Latvijas Gāze* atklājis vairāk nekā 300 gāzes skaitītāju, kuriem konstatētas iejaukšanās pēdas

Latvijas Gāzes valdes priekšsēdētājs Aigars Kalvītis norādīja, ka uzņēmums ir sociāli atbildīgs un savā ikdienas darbā velta pūles tam, lai klients justos drošs un pilnībā pasargāts no iespējamajiem gāzapgādes avārijas riskiem.

„Pagājušajā gadā esam atklājuši vairāk nekā 300 skaitītāju, kuriem nepārprotami ir konstatētas iejaukšanās pēdas. Tas nozīmē, ka minētajos objektos gāze ir patērēta bez maksas. Pats svarīgākais, ka ar šādām darbībām ir radīts apdraudējums cilvēku veselībai un dzīvībai,” puda A. Kalvītis, piebilstot, ka *Latvijas Gāze* arī turpmāk atbildīgi strādās, lai atklātu nelegālus pieslēgumus, kas ir reāls drauds cilvēku drošībai.

Uzņēmumā norādīja, ka līdz ar Satversmes tiesas 20. marta spriedumu apvienotajās lietās par *Enerģētikas*

likuma un Dabaszgāzes piegādes un lietošanas noteikumu normu atbilstību Satversmei tagad kompensācijas apmērs konkrētajos civiltiesiskajos strīdos būs jānosaka tiesai, turklāt arī *Latvijas Gāzei* būs tiesības prasīt no valsts atdot daļu no samaksātajām valsts nodevām un nodokļiem, kuru nomaksu *Latvijas Gāze* bija veikusi valsts budžeta laika periodā, kamēr apstrīdētās tiesību normas bija spēkā.

Kā skaidro *Latvijas Gāzes* juridiskie eksperti, tas, ka Satversmes tiesa ir atzinusi likumā minēto ierobežojumu par atbilstošu Satversmei, norāda

uz valsts izpratni par gāzapgādes drošības nozīmību. Fakts, ka Satversmes tiesa uzskata, ka Ministru kabinetam pašam bija jānosaka kompensācijas apmērs un aprēķināšanas kārtība un tas nevarēja šo pienākumu pārdeleģēt tālāk sistēmas operatoram, neatceļ likumā minēto pienākumu samaksāt gan par patērēto dabaszgāzi, gan gāzapgādes infrastruktūras ļaunprātīgas bojāšanas gadījumā – arī kompensāciju.

Kā ziņots, Satversmes tiesa par neatbilstošu Satversmei atzinusi spēku zaudējušo *Enerģētikas likuma* normu, kas noteica izlietotās dabaszgāzes aprēķinu un kompensāciju, ko lietotājs maksā pārkāpuma gadījumā. Tāpat tiesā tika apstrīdētas konkrētas *Dabaszgāzes piegādes un lietošanas noteikumu* normas.

Spriedumā skaidrots, ka apstrīdētajā likuma normā iekļautais pamattiesību ierobežojums bija noteikts ar pienācīgā kārtībā pieņemtu likumu. Satversmes tiesa arī atzina, ka likumdevējs pats bija izlēmis jautājumu par to, kādā veidā tiek regulētas tiesiskās attiecības, kurās mājāsaimniecības lietotājs pārkāpis dabaszgāzes lietošanas noteikumus, skaidri pilnvarojot Ministru kabinetu neregulēt atsevišķus ar to saistītos aspektus.

Tiesa atzina, ka apstrīdētajā likuma normā noteiktais pienākums samaksāt par izlietoto dabaszgāzi un samaksāt kompensāciju bija vērst uz energoapgādes sistēmas nepārtrauktu, drošu un kvalitatīvu funkcionēšanu, turklāt tas motivēja mājāsaimniecības lietotāju ievērot dabaszgāzes lietošanas noteikumus un līgumu par dabaszgāzes piegādi

un sekmēja dabaszgāzes lietošanas noteikumu pārkāpumu prevenciju. Tādējādi minētais pienākums bija piemērots līdzeklis mājāsaimniecības lietotāja tiesību aizsargāšanai un sabiedrības labklājības veicināšanai.

Koncerna *Latvijas Gāze* apgrozījums pērn, pēc provizoriskiem datiem, bija 321,494 miljoni eiro, kas ir par 9% mazāk nekā 2018. gadā, bet uzņēmuma peļņa samazinājās par 19,8% – līdz 20,19 miljoniem eiro, liecina biržai *Nasdaq Riga* iesniegtais neauditētais finanšu pārskats.

Vienlaikus *Latvijas Gāzes* mātes-sabiedrības apgrozījums 2019. gadā samazinājās par 10,8% salīdzinājumā ar 2018. gadu un bija 273,163 miljoni eiro, un kompānija strādāja ar 19,7 miljonu eiro peļņu, kas ir samazinājums par 15,1%. **K**

RĪGĀ – JAUNS PABALSTS MĀJOKĻA PIELĀGĒŠANAI

Rīgas domes pagaidu administrācija pieņēma saistošos noteikumus, kas turpmāk paredz pabalstu mājokļa pielāgošanai atvēlēt ne vien personām, kuras pārvietošanas ratīnkrēslā, bet arī personām ar redzes invaliditāti.

Pabalsts personām ratīnkrēslā mājokļa vides pieejamības uzlabošanai tāpat kā līdz šim tiek plānots 4000 eiro apmērā, taču papildus saistošajos noteikumos iekļauta jauna pabalsta saņēmēju grupa – personas ar redzes invaliditāti, kurām pabalstu plānots piešķirt 1500 eiro apmērā.

Par šiem līdzekļiem pabalsta saņēmēji varēs veikt, piemēram, sliekšņu demontāžu starp istabām, grīdu izlīdzināšanu vienā līmenī, papildus specifiska apgaismojuma uzstādīšanu un citas nepieciešamās lietas.

Saskaņā ar Veselības un darbības ekspertīzes ārstu valsts komisijas datiem 2019. gada decembrī Rīgā bija 856 pilngadīgas personas ar redzes pirmās grupas invaliditāti, bet ar otrās grupas redzes invaliditāti – 722 personas. Redzes invaliditāte reģistrēta 48 bērniem.

Kā informē Rīgas domes Labklājības departaments, sarunās ar biedrības *Redzi mani* un Latvijas Neredzīgo biedrības Centrālās valdes pārstāvjiem noskaidrots, ka redzes invalīdiem dzīvesvietas pielāgošanai pamatā ir nepieciešama

sliekšņu demontāža un elektroinstalācijas pārveide ar papildu apgaismojuma uzstādīšanu.

Lai noteiktu darbu izmaksas viena mājokļa pielāgošanai, par pamatu ņemta platība 32 kvadrātmetri. Savukārt informācija par izmaksām iegūta, salīdzinot cenas vairākās interneta vietnēs, kurās norādītas būvdarbu cenas 2019. gadā.

Piemēram, darbu izmaksas vecās grīdas demontāžai, jaunas ieklāšanai un strādnieku darba alga ir aptuveni 500 eiro, bet jauna grīdas seguma ieklāšanas izmaksas ir aptuveni 15 eiro kvadrātmetrā. Pabalsts tiks izmaksāts no departamenta rīcībā jau esošajiem līdzekļiem.

Vienlaikus saistošie noteikumi paredz paplašināt arī mājokļa pielāgošanas pabalsta saņemšanas iespējas personām, kuras pārvietošanas ratīnkrēslā un dzīvo privātmājās.

Proti, saistībā ar praksē pierādīto vajadzību paplašināt mājokļa pielāgošanas iespējas personām, kuras dzīvo privātmājās (mazstāvu mājās), paredzēts noteikt, ka mājoklis ir ne

tikai personas īpašumā vai lietojumā esošas dzīvojamās telpas un palīgtelpas, bet viss nekustamais īpašums, kurā persona ir deklarējusi dzīvesvietu un dzīvo.

Tāpat tiek paredzēts, ka privātmājās būs iespēja veikt vides pielāgošanu, lai atvieglotu personas izkļūšanu un iekļūšanu mājoklī, piemēram, nodrošināt automatizētu vārtu atvēršanu, cietā seguma ierīkošanu no īpašuma robežas līdz mājokļa durvīm un izbūvēt uzbrauktuvi. Šis nosacījums gan neattieksies uz daudzdzīvokļu dzīvojamām ēkām.

Departamentā norāda – ņemot vērā, ka pabalsta apmērs ne vienmēr ir pietiekams visu nepieciešamo darbu veikšanai vai arī personas funkcionālā stāvokļa izmaiņu dēļ var būt nepieciešami vēl citi mājokļa pielāgojumi, paredzēts noteikt, ka pabalstu drīkstēs saņemt atkārtoti pēc pieciem gadiem, ja tiks saņemts Rīgas Sociālā dienesta ergoterapeita atzinums.

Pabalstu varēs saņemt arī personas, kuras ir pašvaldības īpašumā esošu dzīvokli, tostarp, servisa dzīvokli.

Domē uzsver – lai iespējami efektīvāk tīktu izmantota pabalstam paredzētā summa, būs noteikts liegums izmantot pabalstu tādu tehnisko palīgīdzekļu iegādei, kas tiek apmaksāti no valsts budžeta līdzekļiem. **K**

SAMAZINĀS ŪDENSAPGĀDES TARIFUS

Rīgas ūdens paziņoja, ka uzņēmums ir radis iespēju uz trim mēnešiem par 7% samazināt ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifus.

Līdz ar to ūdensapgādes pakalpojumu tarifu plānots noteikt 0,79 eur/m³ (pašlaik ir 0,85 eur/m³) un kanalizācijas pakalpojumu tarifu – 0,69 eur/m³ (pašlaik ir 0,74 eur/m³). Tarifu samazināšanai vēl ir nepieciešams Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas lēmums. Samazinātie tarifi varētu stāties spēkā no 1. maija.

Rīgas ūdens lēmumu par tarifu samazināšanu pieņēmis, jo pēdējā mēneša laikā ir saņēmis daudzus iesniegumus no klientiem ar lūgumiem par

ūdenssaimniecības pakalpojumu rēķinu apmaksas termiņu pagarināšanu, atlaides piemērošanu un kavējuma naudas neaprēķināšanu, kas savukārt saistīts ar valsti izsludināto ārkārtējo situāciju *Covid-19* izplatības ierobežošanai. Šāda tarifu samazināšana kļuvusi iespējama, Baltijā lielākajam ūdensapgādes uzņēmumam īstenojot piesardzīgu finansālo darbību, samazinot finanšu riskus un izvērtējot investīciju programmas realizāciju, kā arī iespējamās naudas plūsmu prognožu scenārijus. **K**

Rīgas pašvaldība pārceļ NĪN samaksas termiņu uz 15. maiju

Ņemot vērā ārkārtējo situāciju Covid-19 vīrusa izplatības dēļ, Rīgas domes pagaidu administrācija lēma par nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) apmaksas termiņa pārcelšanu no 31. marta uz 15. maiju.

Termiņa pārcelšana nozīmē, ka līdz 15. maijam par maksājumiem netiks aprēķināta nokavējuma nauda.

Jaunā kārtība attiecas uz visiem NĪN maksātājiem, kuriem ir pienākums maksāt nodokli par Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā esošajiem nekustamajiem īpašumiem. **K**

DZĪVOKĻU PIEDĀVĀJUMS SAMAZINĀJIES PAR 5%

Šā gada martā dzīvokļu piedāvājums Rīgā, salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, kopumā samazinājās par 5%, bet Rīgas lielākajos mikrorajonos tas samazinājās par 6% – teikts nekustamo īpašumu kompānijas Arco Real Estate jaunākajā sērijveida dzīvokļu tirgus apskatā.

Salīdzinot ar 2019. gada martu, dzīvokļu piedāvājums kopumā bija mazāks – kopējais dzīvokļu piedāvājumu skaits un arī lielāko mikrorajonu dzīvokļu piedāvājums bija mazāks par 8% nekā pirms gada.

Apkopojot dzīvokļu piedāvājumu skaitu Rīgas mikrorajonos, Arco Real Estate speciālisti secinājuši, ka martā vislielākais tas bija Purvciemā, savukārt vismazākais – Bolderājā.

Pagājušajā mēnesī Rīgas lielākajos mikrorajonos dzīvokļu piedāvājumu skaits

lielākoties samazinājās. Visvairāk piedāvājumu skaits saruka Bolderājā – par 26%. Atsevišķos mikrorajonos piedāvājumu skaits palielinājies, lielākais dzīvokļu piedāvājumu skaita pieaugums konstatēts Juglā, kur tas palielinājās par 22%.

Analizējot piedāvājuma skaitu proporcionāli mikrorajona lielumam, proti, pēc iedzīvotāju skaita, vislielākais piedāvājums martā konstatēts Mežciemā un Āgenskalnā, turpretī Bolderājā piedāvājumu skaits proporcionāli bija vismazākais. **K**

PARAKSTU VĀKŠANA NEATBILST LIKUMAM?

Dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumi: kāpēc tie ir svarīgi, un kā tos pieņemt?

„Mūsu mājā parādījās jauns kaimiņš, kuram ir savs būvniecības uzņēmums. Marta sākumā šis cilvēks apstaigāja visus dzīvokļus, piedāvājot dzīvokļu īpašniekiem parakstīt iesniegumu namu pārvaldei par kāpņtelpu remontu un šo darbu uzticēšanu viņa uzņēmumam. Gribēju jautāt, vai vispār ir atļauts pieņemt tādus lēmumus bez kopsapulces, tikai parakstu vākšanas veidā? Vēl man ir jautājums arī par to, kā mums, dzīvokļu īpašniekiem, pareizi nobalsot par ceļazīmes uzstādīšanu, kas liegtu citu māju iedzīvotājiem atstāt savus transportlīdzekļus mūsu pagalmā? Rīgas iedzīvotājs.”

Kā var pieņemt dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu?

Saskaņā ar *Dzīvokļa īpašuma likuma* 18. panta otro daļu dzīvokļu īpašnieku kopība par savā kompetencē esošajiem jautājumiem lēmumus var pieņemt šādā veidā:

- dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē (19. pants);
- nesusaucot dzīvokļu īpašnieku kopsapulci – atļaujas veidā (20. pants);
- citādi savstarpēji vienojoties (21. pants).

Dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pieņemšanai citādi savstarpēji vienojoties, atbilstoši *Dzīvokļa īpašuma likuma* 21. panta pirmajai daļai ir nepieciešama visu dzīvokļu īpašnieku savstarpēja vienošanās. Tādējādi, ja vismaz viens no dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem nepiekrīt izskatāmajam jautājumam vai arī nepiedalās balsošanā, attiecīgais lēmums nav uzskatāms par pieņemtu.

Lēmumu pieņemšanas procedūru dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē nosaka *Dzīvokļa īpašuma likuma* 19. pants. Saskaņā ar šā panta trešo daļu dzīvokļu īpašnieku kopsapulce ir lemttiesīga, ja tajā piedalās dzīvokļu īpašnieki, kuri pārstāv vairāk nekā pusi no visiem dzīvokļu īpašumiem. Ja uz kopsapulci neierodas noteiktais dzīvokļu īpašnieku skaits, kopsapulce uzskatāma par nenotikušu. Savukārt, ja par lēmuma projektu dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē nobalso mazāks dzīvokļu īpašnieku skaits, nekā ir noteikts *Dzīvokļa īpašuma likuma* 16. panta trešajā daļā vai arī 17. panta piektajā, sestajā, septītajā, astotajā un deviņtajā daļā, attiecīgais lēmums nav uzskatāms par pieņemtu. Līdz

ar to tāda veida prakse, kas paredz „parakstu vākšanu”, lai iegūtu dzīvokļu īpašnieku balsis, kas ir nepieciešamas, lai kopsapulce būtu lemttiesīga vai arī dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums būtu uzskatāms par pieņemtu, Ekonomikas ministrijas ieskaitā neatbilst *Dzīvokļu īpašuma likumā* noteiktajām dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu pieņemšanas procedūrām.

Kā dzīvokļa īpašnieks var pilnvarot citu personu pārstāvēt viņa intereses dzīvokļu īpašnieku kopībā?

Dzīvokļa īpašuma likuma 17. panta 4. punkts noteic, ka dzīvokļa īpašnieks, pilnvarojot citu personu pārstāvēt viņa intereses dzīvokļu īpašnieku kopībā, noformē par to rakstveida pilnvarojumu. Dzīvokļa īpašnieka pilnvarojumam citai personai pārstāvēt viņa tiesības dzīvokļu īpašnieku kopībā ir jābūt noformētam rakstveidā, tomēr nav nepieciešams nedz apstiprināt personu parakstus pie notāra, nedz arī noslēgt pilnvarojumu notariālā formā.

Pilnvarojumā jānorāda darbības, kuras pilnvarnieks pilnvarojuma ietvaros var veikt. Piemēram, pilnvarojums tikai piedalīties dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē vai balsot par visiem vai kādu konkrētu dzīvokļu īpašnieku kopsapulces darba kārtības jautājumu. Gadījumā, ja pilnvarojums attiecas uz kādu konkrētu darba kārtības jautājumu, par kuru pilnvarnieks var balsot, pilnvarojumā jānorāda attiecīgais darba kārtības jautājums, par kuru pilnvarnieks ir pilnvarots balsot.

Kāds ir nepieciešamo balsu skaits, lai uzstādītu ceļazīmi, kas atļautu novietot automašīnu tikai dzīvokļu īpašniekiem uz kopīpašumā esoša zemesgabala?

Attiecībā uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu pieņemšanai nepieciešamo balsu skaitu noteikšanu ir nošķirami jautājumi par stāvvietas lietošanas kārtības noteikšanu starp kopīpašumā esošās daļas kopīpašniekiem un noteikumu paredzēšanu, kas būtu vērsti uz trešajām personām.

Lēmums par ceļazīmi, kura attieksies tikai uz trešajām personām, var tikt pieņemts, ja „par” balsojuši dzīvokļu īpašnieki, kas pārstāv vairāk nekā pusi no dzīvojamā mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem (*Dzīvokļa īpašuma likuma* 16. panta trešā daļa), jo šāds lēmums nenosaka kopīpašumā esošās daļas lietošanas kārtību dzīvokļu īpašnieku starpā.

Kāds ir nepieciešamo balsu skaits, lai uzstādītu ceļazīmi, kas atļautu novietot automašīnu tikai invalīdiem?

Invalīdu stāvvietas ierīkošana ar 537. zīmi „Stāvvietā” ar 844. papildzīmi „Personām ar invaliditāti” nozīmē, ka autostāvvietu var izmantot jebkura persona (ne tikai dzīvokļu īpašnieki), kurai ir speciāla atļauja. Šādas invalīdu stāvvietas ierīkošanai nepieciešams, lai „par” nobalsotu dzīvokļu īpašnieki, kas pārstāv vairāk nekā pusi no dzīvojamā mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem (*Dzīvokļa īpašuma likuma* 16. panta trešā daļa), jo šāds lēmums nenosaka kopīpašumā esošās daļas lietošanas kārtību dzīvokļu īpašnieku starpā.

Kāds ir nepieciešamo balsu skaits, lai uzstādītu ceļazīmi, kas atļautu novietot automašīnu tikai dzīvokļu īpašniekiem ar pārvaldnieka vai dzīvokļu biedrības atļaujām?

Noteikumi par transportlīdzekļu stāvvietas lietošanas kārtību, kuri attieksies uz kopīpašniekiem, to starpā atļauju izsniegšana, transportlīdzekļu skaita ierobežošana, jāpieņem dzīvokļu īpašnieku kopībai saskaņā ar *Dzīvokļa īpašuma likuma* 16. panta otrās daļas 2. punktu, kas noteic, ka vienīgi dzīvokļu īpašnieku kopība ir tiesīga pieņemt lēmumu par kopīpašumā esošās daļas lietošanas kārtības noteikšanu dzīvokļu īpašnieku starpā. Ar grozījumiem, kas veikti *Dzīvokļa īpašuma likumā* 2016. gada 17. novembrī un stājās spēkā 2017. gada 1. janvārī, to skaitā 17. pantā, noteikts, ka dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums par kopīpašumā esošās daļas lietošanas kārtības noteikšanu pieņemams ar vismaz trim ceturtdaļām „par” balsu no visiem dzīvokļu īpašumiem.

Vai ir nepieciešams daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas īpašnieku saskaņojums lodžiju aizstiklošanai un radiatoru nomainīšanai?

Saskaņā ar *Dzīvokļa īpašuma likuma* 2. panta otro daļu dzīvokļa īpašums kā lietu kopība sastāv no atsevišķā īpašuma un attiecīgās kopīpašuma domājamās daļas. Savukārt likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktā ir noteikts kopīpašuma sastāvs. Tajā ietilpst gan balkonu un lodžiju ārējās norobežojos konstrukcijas, gan arī atsevišķajās

KREMATORIJA APBEDĪŠANAS NAMS

JAUNA KREMATORIJA UN APBEDĪŠANAS PAKALPOJUMI
Licencētā krematorija Latvijā ar tiesībām sniegt kremācijas pakalpojumus drošs un uzticīgs palīgs ar atbalsta funkcijām sēru un sājpu brīdī

Diennakts MORGS: 20 01 83 33 (00-24)

BIROJS RĪGĀ: Aptiekas iela 13, Rīga
ATVADU ZĀLE RĪGĀ: Jēkabpils iela 28, Rīga
BIROJS un ATVADU ZĀLE VALMIERĀ: "Krematorija", Valmiera, pie Kocēnu kapiem, tālr. 20888989
www.krematorija.lv • www.valmieraskrematorija.lv • www.krematorijariga.lv

Vācijas ražotāja apkures radiatori "KERMI"

25% atlaide no veikala cenas!

Projektēšana, piegāde, montāža, garantija

SIA SANREMS

Ūdens skaitītāju Siltumskaitītāju
Pārbaude – Nomainīšana – Uzstādīšana
Ūdens skaitītāju rādījumu starpības izlīdzināšana

Tālr. 67612523, 67627695, 26327967
Kandavas iela 41a, Rīga

MAINĀM visai mājai vecos dzīvokļu ūdens skaitītājus pret C klases mēraparātiem ar datu attālinātas nolasišanas iespēju

25 GADU PIEREDZE

Uzskaitē BEZ patēriņa korekcijas

20040513

info@sistemsserviss.lv

īpašumā esošie sildelementi, ja siltumapgādes sistēmas funkcionālā darbība ir atkarīga no tiem.

Dzīvokļa īpašuma likuma 11. pantā ir noteiktas dzīvokļa īpašnieka tiesības rekonstruēt, renovēt vai restaurēt dzīvokļa īpašumu, t.sk. minētā panta trešā daļa nosaka, ja atsevišķā pārbūve skar kopīpašumā esošo daļu, dzīvokļa īpašniekam nepieciešams saņemt dzīvokļu īpašnieku kopības piekrišanu šajā likumā noteiktajā kārtībā.

Jebkurai būvniecības darbībai, kas skar kopīpašumā esošo daļu, nepieciešams dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums. Likums neparedz izņēmuma gadījumus, kad attiecīga piekrišana nav nepieciešama.

Lodžijas aizstiklošana ir jauna elementa izveidošana kopīpašumā, par ko visos gadījumos lēmums jāpieņem dzīvokļu īpašnieku kopībai.

Lēmumi, ko dzīvokļu īpašnieku kopība pieņemusi būvniecības jautājumos, ir saistoši ikvienam dzīvokļa īpašniekam, ja „par” balsojuši īpašnieki, kas pārstāv vairāk nekā pusi no dzīvojamā mājā esošo dzīvokļu īpašumu skaita.

Vai, veicot centralizētās apkures sistēmas pārbūvi vai rekonstrukciju, ir nepieciešams daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas īpašnieku saskaņojums?

Saskaņā ar *Dzīvokļa īpašuma likuma* 2. panta otro daļu dzīvokļa īpašums kā lietu kopība sastāv no atsevišķā īpašuma un attiecīgās kopīpašuma domājamās daļas. Savukārt likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktā ir noteikts kopīpašuma sastāvs. Tajā ietilpst dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, kā arī atsevišķajā īpašumā esošie sildelementi, ja siltumapgādes sistēmas funkcionālā darbība ir atkarīga no tiem.

Atbilstoši *Dzīvokļa īpašuma likuma* 16. panta trešajai daļai dzīvokļu īpašnieku kopības lēmums ir saistošs ikvienam dzīvokļa īpašniekam, ja „par” balsojuši dzīvokļu īpašnieki, kas pārstāv vairāk nekā pusi no dzīvojamā mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem, izņemot tos gadījumus, kuros šā likuma 17. pantā paredzēts cits lēmuma pieņemšanai nepieciešamais balsu skaits vai lielāku nepieciešamo balsu skaitu noteikusi pati dzīvokļu īpašnieku kopība.

Tā kā *Dzīvokļa īpašuma likumā* nav noteikta īpaša kārtība, kādā dzīvokļu īpašnieku kopība lemj jautājumus par dzīvojamās mājas kopīpašuma daļas renovāciju un inženierkomunikāciju sistēmu nomaiņu, lēmuma pieņemšanā ievērojama likuma 18. pantā noteiktā lēmumu pieņemšanas kārtība. Savukārt, lai lēmums būtu saistošs ikvienam dzīvokļa īpašniekam, nepieciešams, lai „par” balsojuši būtu dzīvokļu īpašnieki, kas pārstāv vairāk nekā pusi no dzīvojamā mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem.

Pirms lēmuma pieņemšanas par pasākumiem, kuru rezultātā samazinās izdevumi par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu, īpašniekiem jābūt pieejamiem izvērtēšanai dokumentiem, kas pamato attiecīgo darbību izmaksu efektivitāti. To nosaka *Dzīvokļa īpašuma likuma*

13. panta trešā daļa. Minētais nosacījums ir būtisks, ņemot vērā *Dzīvokļa īpašuma likuma* 16. panta ceturtajā daļā noteiktās dzīvokļu īpašnieku tiesības sniegt prasību tiesā par dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu, ja lēmums vai tā pieņemšanas procedūra ir pretrunā ar likuma noteikumiem.

Kas ir mājas vecākais, un cik dzīvokļu īpašnieku piekrišana ir nepieciešama, lai ieceltu mājas vecāko?

Lai gan normatīvajos aktos termins „mājas vecākais” un tā juridiskais statuss nav definēts, Ekonomikas ministrijas ieskatā par dzīvojamās mājas vecākajiem ir iespējams uzskatīt dzīvojamo māju pārvaldīšanas regulējošajos normatīvajos aktos minētās dzīvokļu īpašnieku kopības ievēlētās personas saziņai ar pārvaldnieku.

Mājas vecākais darbojas kā vidutājs starp dzīvokļu īpašniekiem un pārvaldnieku, ziņo pārvaldniekam par nepieciešamajiem remontdarbiem, kā arī seko līdzi to kvalitātei, ziņo par bojājumiem, apkopo priekšlikumus un veic citus pilnvarotās personas pienākumus. Mājas vecākajam nav obligāti nepieciešama speciālā izglītība.

Mājas vecākā kompetencē nevar būt jautājumi, kas saistīti ar kopīpašumā esošās daļas nodošanu lietošanā, kopīpašumā esošās daļas pārgrozīšanu, pārvaldīšanas izdevumu maksas noteikšanu un maksāšanas kārtību.

Mājas vecākajam obligāti nav jābūt kādam no dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem, tomēr jebkurš nevar pārņemt mājas vecākā pienākumus. Par dzīvojamās mājas vecāko var kļūt tikai tad, ja personai ir piešķirtas attiecīgās pilnvaras. Tikai pamatojoties uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu, var noteikt, kam piešķirt mājas vecākā pilnvaras.

Balsu skaits, kas ir nepieciešams lēmuma pieņemšanai, lai noteiktu mājas vecāko, kurš nodrošina ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistītās informācijas apriti (*Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma* 11. panta otrās daļas 6.1. punkts), ir atkarīgs no personas pienākumiem. Gadījumā, ja mājas vecākais pildīs tikai visu dzīvokļu īpašnieku informēšanas pienākumu un dotais uzdevums neietvers tiesības uz tādu rīcību pret trešajām personām, t.sk. pārvaldnieku, kuru vēlāk dzīvokļu īpašniekiem būs pienākums atzīt sev par saistošu (sk. *Civillikuma* 2289. pantu), ir nepieciešams *Dzīvokļa īpašuma likuma* 16. panta trešajā daļā noteiktais balsu skaits – „par” ir jābalso dzīvokļu īpašniekiem, kas pārstāv vairāk nekā pusi no dzīvojamā mājā esošajiem dzīvokļu īpašumiem. Savukārt, ja ir nodrošināma no pārvaldnieka vai pakalpojuma sniedzēja saņemtās informācijas aprīte ne vien dzīvokļu īpašnieku starpā, bet uzdevums ietver arī saziņu ar pārvaldnieku dzīvokļu īpašnieku vārdā, šāds uzdevums būtu uzskatāms par pilnvarojumu, kura došanai ir nepieciešams, lai „par” nobalsotu dzīvokļu īpašnieki, kuri pārstāv vismaz divas trešdaļas no visiem dzīvokļu īpašumiem. **K**

Ilze Oša un Mārtiņš Auders, Ekonomikas ministrija

VAI VAR ATLIKT MAKSĀJUMUS APSAIMNIEKOTĀJAM?

„Martā neesmu samaksājusi maksu par dzīvokli (bija jāsamaksā līdz 31.03.2020.), un jau 2. aprīlī man pastkastītē tika iemests brīdinājums par parādu (par martu), kurā teikts: ja parāds netiks samaksāts līdz 30.04., tad tiks celta prasība tiesā par parādu piedziņu,” stāsta *lvportāls.lv* lasītāja Iveta Vjaterē. „Māju apkalpo SIA *Modulis* (Prūšu ielā 42 Rīgā). Vienmēr esmu maksājusi laikus. Varu iemaksāt kādu daļu no summas un dzīvot mierīgi, kamēr atkal varēšu samaksāt. Es domāju, ka šajā krīzes situācijā tas būtu normāli.”

– Ārkārtējās situācijas laikā nav noteikts, ka privātajiem apsaimniekošanas uzņēmumiem klienti būtu jāatbrīvo no maksājumiem, – skaidro *lvportāls.lv* pārstāve Inese Helmane. – Tiesa, municipālā namu pārvalde *Rīgas namu pārvaldnieks (RNP)* savā mājaslapā ir paziņojis, ka klientiem par laikus nesamaksātiem rēķiniem ārkārtējās situācijas laikā nepiemēros nokavējuma procentus. Patlaban par nokavējuma procentu nepiemērošanu ir paziņojis arī *Rīgas siltums* un *Rīgas ūdens*. Tas nozīmē, ka divi lielākie pakalpojuma sniedzēji

par saņemtajiem pakalpojumiem nepiemēros nokavējuma procentus, tādējādi iespēju robežās mīkstinot ārkārtējās situācijas rezultāta sekas.

Bet privāto pārvaldnieku klientiem joprojām ir pienākums norēķināties par dzīvokli savlaicīgi pilnā apmērā, citādi privātais pārvaldnieks piemēros pārvaldīšanas līgumā paredzētos nokavējuma procentus un cels prasību tiesā. Jums būtu jāvēršas pie apsaimniekotāja un jāvienojas par parādu termiņa pagarinājumu. **K**

Rīgas apsaimniekotāju asociācijas
portāls

www.RigAA.lv

Viss par māju apsaimniekošanu

Gaidām Jūsu jautājumus uz e-pastu info@rigaa.lv

Akciju sabiedrība
**RĪGAS NAMU
APSAIMNIEKOTĀJS**

**Apsaimniekojam mājas,
kurām ir biedrības
vai pilnvarotās personas!**

Rīga, Gogoļa 5, tālrunis 67893079, info@rna.lv

AVĪZI BEZ MAKSAS VAR SAŅEMT:

- **Veselības centrā 4, Krišjāņa Barona ielā 117**
- **Bolderājas poliklīnikā, Kapteiņu ielā 7**
- **Rīgas domes Labklājības departamentā, Baznīcas ielā 19/23**
- **Rīgas sociālā dienesta**
  - Teritoriālajā centrā **Avoti, Avotu ielā 31, k-2**
  - Teritoriālajā centrā **Ķengaraga krasts, Lomonosova ielā 1, k-19**
  - Teritoriālajā centrā **Vidzeme, Vidrižu ielā 3, Brīvības gatvē 266**
  - Teritoriālajā centrā **Purvciems, Ieriķu ielā 2b**
  - Teritoriālajā centrā **Pļavnieki, Salnas ielā 2**
  - Teritoriālajā centrā **Āgenskalns, Ed. Smiļģa ielā 46, Ziepju ielā 13**
  - Teritoriālajā centrā **Dzirciems, Baldones ielā 2**
  - Teritoriālajā centrā **Ziemeļi, Hanzas ielā 7**
  - Kultūras centrā **Imanta, Anniņmuižas bulvārī 29**
  - Kultūras centrā **Iļģuciems, Lidoņu ielā 27, k-2**
- **Rīgas namu apsaimniekotāja filiālēs:**
  - Gogoļa ielā 5, Rīgā
  - Daugavas ielā 1, Salaspilī
- **Rīgas namu pārvaldnieka iecirkņos un nodaļās**
- Jūrmalā, Skolas ielā 50, Jūrmalas apsaimniekotāju asociācijas birojā
- Jūrmalā, Raiņa ielā 110, aptiekā
- Jūrmalā, Nometņu ielā 10, aptiekā

Nākamo „Darīsim Kopā!” numuru gaidiet 14. maijā

**Darīsim
KOPĀ!**

Avīze
„Darīsim
Kopā!”
Izdevējs:

SIA „EGO projekts”
Reģistrācijas numurs: 000703294
Tālrunis: 29172377

Reklamas nodāja: 2914/618
<http://www.kopaa.lv>
E-pasts: info@kopaa.lv
Rīga, Gogoļa iela 5, LV-1011
Iznāk sadarbībā ar Rīgas
apsaimniekotāju asociāciju
Iespiests: SIA „Poligrāfijas grupa
Mūkusalā”

Tirāža: 20 000

ŪDENS RĪGAI: KVALITATĪVA CAURUĻU NOMAINĀ JŪSU MĀJĀ

Mājas inženierkomunikāciju kalpošanas laiks ir beidzies. Sakārto caurules un sadali remontdarbu izmaksas uz sešiem mēnešiem!

Uzņēmums SIA *Ūdens Rīgai* daudzdzīvokļu māju iedzīvotājiem piedāvā kvalitatīvu ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas stāvvadu un guļvadu nomaiņu ar bezprocentu nomaksu, sadalot maksājumu līdz pat sešiem mēnešiem. SIA *Ūdens Rīgai* valdes loceklis Roberts Švānbergs stāsta, kādēļ dzīvojamo māju inženierkomunikācijas ir sasniegušas ekspluatācijas beigas, pie kā var novest problēmu ignorēšana un kas jā dara, lai izvairītos no lielām nepatīkšanām un būtiskiem finanšu zaudējumiem.

Latvijas galvaspilsētā, kā arī vēlāk citās pilsētās laika posmā no 1950. gada līdz pat 1990. gadam tika būvētas tipveida daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas. Tipveida dzīvojamo ēku vidējais kalpošanas ilgums ir definēts Ministru kabineta noteikumu Nr. 907 „Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām” 1. pielikumā, kur ceturtās grupas mājām (316., 318., 119. sērijas ēkas) kalpošanas ilgums noteikts 70 gadi, bet piektās grupas mājām (103., 104., 464., 467., 602. sērijas ēkas) – 60 gadi.

Tipveida dzīvojamās mājās aukstā un karstā ūdens ūdensvadā atkarībā no to veida kalpošanas ilgums noteikts 15–30 gadi, kanalizācijas caurulēm – 45–70 gadi, centrālā apkures stāvvadiem – 40 gadi, ārējiem ūdensvadiem – 35–50 gadi.

Patlaban daudzdzīvokļu dzīvojamo māju komunikāciju cauruļvadā ir bēdīgā stāvoklī: citā objektā situācija ir labāka, citā – pavisam slikta, bet caurmērā caurules ir sarūsējušas un aizaugušas. Aizauguma dēļ silda divieļu žāvētājs, ilgi jātecina ūdens, līdz tas kļūst karsts, nepietiek spiediena, lai normāli strādātu ūdens maisītājs, un nav stabilas temperatūras karstajam ūdenim, lietojot dušu.

Sarūsējušas ūdensvada un kanalizācijas caurules ir visbiežākais iemesls to plīšanai. Lokāliem

remontdarbiem tērēt mājas uzkrājumus nav vērts, jo pavisam drīz tā pati caurule plīsīs kaut kur blakus. Vērtīgāk būtu uzreiz nomainīt visu stāvvada posmu no pagraba līdz bēniņiem, lai turpmāk neatgrieztos pie jautājuma par cauruļu nomaiņu, kā arī efektīvi ieguldīt uzkrātos līdzekļus īpašuma vērtības palielināšanai.

Veci, nestrādājoši ventiļi, kas paredzēti atsevišķu posmu un sekciju atslēgšanai, avārijas gadījumā neļauj atslēgt daļu no mājas kopējās ūdensapgādes. Aizaugušas kanalizācijas caurules veicina aizdambējumu izveidošanos, kuru likvidācijai iedzīvotāji ir spiesti regulāri tērēt līdzekļus. Veco čuguna kanalizācijas cauruļu savienojumu atslāņošanās ir iemesls to tīrīšanai, kas nozīmē ne tikai izdevumus paša īpašnieka dzīvokļa remontam, bet arī kompensācijas maksājumus par zaudējumu nodarīšanu kaimiņiem.

Ne tikai iespējamā avārija ir vienīgā nelaime, kas dārgi maksā. Jāņem vērā regulārie maksājumi, ar kuriem jāsedz cauruļu lāpīšana, ūdens zudumi (palielinās ikmēneša korekcijas apjoms), kā arī siltumenerģijas zudumi (piemēram, ūdens uzsildīšana), jo vecās caurules parasti nav izolētas vai ir izolētas tikai daļēji, tādēļ nākas maksāt arī par pagraba vai stāvvada šahtas apsildi.

Kontakti:

SIA *Ūdens Rīgai*,
biroja adrese: Pildas iela 16 B, Rīga.
Tālruni: 25413007, 28787007;
udensrigai@udensrigai.lv
www.udensrigai.lv

Stāvošs (vai lēni plūstošs) ūdens, nelīdzena un korodējusi cauruļu iekšējā virsma veicina bioplēves rašanos, kur pie noteiktas temperatūras (robežās no +20°C līdz +45°C) un organisko vielu (piemēram, bioloģiskā aplikuma, nosēdumu u.c.) klātbūtnes vairojas *Legionella* baktērijas (*Legionella pneumophila*). *Legionella* baktērijas izraisa legionelozi, kas ir pneimonijs.

Nomainot vecās tērauda caurules uz caurulēm no mūsdienīgiem materiāliem, iedzīvotāji samazinās bioplēves rašanās iespēju, kas veicina legionāru slimības izraisītājas ieviešanas ūdensvadā, kā pienākas sāks sildīt divieļu žāvētāji vannas istabā, ūdens maisītājos stabilizēsies spiediens un būs vajadzīgā karstā ūdens temperatūra. Iedzīvotāji aizmirsīs par regulārajām ūdensvada un kanalizācijas avārijām, būs stabils ūdens spiediens un temperatūra, kā arī iespēja ietaupīt uz siltumenerģijas patēriņa, pateicoties kvalitatīvai cauruļvadu izolācijai.

Ja dzīvokļa īpašnieks nolēmis remontēt savu dzīvokli un neatgriezties pie šī darba atkal, tad ieteicams mainīt caurules ne tikai savā stāvā, bet arī pārsegumos uz augšu un leju. Cauruļu nomaiņa tikai viena dzīvokļa robežās izmaksās dārgāk nekā remonts visiem kaimiņiem kopā viena stāvvada ietvaros. Jāatgādina, ka šādi re-

montdarbi jāaskaņo ar mājas apsaimniekotāju, pretējā gadījumā var izrādīties, ka apsaimniekotājs ir ielāņojis visas mājas cauruļvadu nomaiņu, izmantojot cita materiāla un kvalitātes caurules. Kā zināms, dažādu materiālu izmantošana koplietošanas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmās nav ieteicama.

Ja esat nolēmuši veikt ūdensapgādes un kanalizācijas guļvadu vai stāvvadu nomaiņu, droši vērsieties pie mums ar aicinājumu apsekot jūsu ēkas inženiertīklus. SIA *Ūdens Rīgai* speciālists atbrauks novērtēt mājas cauruļvadu, sniegs ieteikumus par nomaiņas nepieciešamību un veicamo darbību secību, izveidos izdevumu tāmi, ko iesniegs mājas pārstāvim, lai mājas īpašnieki kopsapulcē vai aptaujas veidā ar vairākumu nobalso par nepieciešamo darbu veikšanu. Kad šis lēmums būs pieņemts, mājas pārstāvim ir jāvērsas pie sava apsaimniekotāja ar lūgumu noslēgt līgumu ar mūsu uzņēmumu par komunikāciju nomaiņu.

Vēlamies atgādināt, ka SIA *Ūdens Rīgai* speciālista izsaukums un tāmes izveidošana ir bezmaksas pakalpojums.

Ņemot vērā vairāku klientu ierosinājumus, SIA *Ūdens Rīgai* piedāvā veikt remontdarbus ar bezprocentu nomaksu līdz pat sešiem mēnešiem.

SIA *Ūdens Rīgai* darbojas arī kā avārijas dienests un sniedz visplašākā spektra pakalpojumus, to starpā kanalizācijas cauruļvadu skalošanu, iekšējo un ārējo kanalizācijas cauruļu aizsprostu likvidēšanu ar augstspiediena iekārtu, notekūdeņu sistēmu profilaktisko skalošanu, kanalizācijas cauruļvadu videinspekciju. **K**

Sarūsējušas ūdensvada un kanalizācijas caurules ir visbiežākais iemesls to plīšanai

Aizauguma dēļ silda divieļu žāvētājs, ilgi jātecina ūdens, līdz tas kļūst karsts, nepietiek spiediena, lai normāli strādātu ūdens maisītājs, un nav stabilas temperatūras karstajam ūdenim, lietojot dušu